Nº 219. A.º 1860.

DONDERDAG 13 SEPTEMBER.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is ƒ 24 's jaars of ƒ 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, Nº. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . ƒ 1.—
Iedere regel meer . . . . . - 0.20
Andere Advertentiën per regel . . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den [illegible] dezer maand zijn executoir verklaard:

Twee Kohieren van het Patentregt, bevattende aanslagen in de wijken 5, 6, 7, 8 en 9, dienst 1860—61, behoorende tot de beide afdeelingen dezer Gemeente;

Twee vermelde Kohieren ter invordering zijn gesteld in handen van de Heeren Ontvangers, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn van [illegible] maanden ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 11 September 1860.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
J. F. HOFFMAN.

BUITENLAND.

ENGELAND.

LONDEN 11 September.
(*Particuliere Correspondentie.*)

Gisteren is hier eene officiële opgave openbaar gemaakt van het Britsche leger voor 1860—61. Daar zij voorzeker hoogst belangrijk is in den tegenwoordigen tijd, deel ik u die opgave in haar geheel mede. Zij luidt aldus: Koninklijke rijdende artillerie 2284 man, 3 regementen Household kavalerie 1029, kavalerie van linie 15,195, Koninklijke artillerie 20,630, kust-brigade 965, Koninklijke engineers 3597, militaire trein 1666, 7 bataillons gewone infanterie (footguards) 5600, infanterie van linie 141,550, hospitaal korpsen 661 man, commissariaat staf-korps 284 man, regementen van West-Indië 3000 man, koloniale korpsen 4728 man; totaal 201,132. Van de bovengemelde manschappen bevinden zich in Indië en China bij de artillerie 561, kavalerie van linie 6660, Koninklijke artillerie 4378, infanterie van linie 24,600, hospitaal korpsen 57 man; totaal 86 256. In de West-Indiën zijn 3 regementen negers, ieder 1000 man sterk. Het regement van Ceylon is uit Matrozen zamengesteld. Het korps aan de Goudkust bestaat uit negers, ten getale van 312. De troepen in het geheele Koningrijk aanwezig zijn de volgende: kavalerie 3 regementen lijfwachten, 16 regementen dragonders 10.133, militaire trein 1666, te zamen 11,799; infanterie 7 bataillons van 800 man ieder, 5600, 84 regementen van linie van 950 ieder, 23,200; kust-brigade 965, daarbij gevoegd artillerie en engineers 10,000 maakt een totaal van 51,564, de depôts uitgezonderd. Die troepen zijn verspreid over Ierland, Schotland, Alderney, Jersey, Guernsey en Wallis.

Onder de menigvuldige uitstapjes van H. M. in Schotland verdient vooral dat, door den Inverness Courier medegedeeld, opmerkzaamheid. Laatstleden dingsdag morgen hield een heer te paard voor de herberg of het logement stil, bekend onder den naam van Grant's Arms, in het dorp Grantown, de hoofdplaats van Strathspey. Hij vroeg naar de eigenaarster en bij haar verschijnen zeide hij dat hij voor dien avond het geheele huis wilde huren voor een jong getrouwd paar en hun gevolg. De logementhoudster stond in beraad, daar zij gedwongen zou zijn eenige harer beste klanten af te wijzen; maar de begeerte drong zoo zeer aan, zeide dat het jonge paar zeer aanzienlijk was, dong niets af op den prijs en voegde er bij dat zij zich naderhand zou verheugen de gasten te hebben geherbergd, dat mrs. Glas niet langer tegenstand hood en haar hôtel door de overige gasten dead ontnomen. Des avonds kwamen de lieden aan — oogenschijnlijk waren het zeer stille manschen die zich met alles schenen te vergenoegen. Den volgenden morgen ten 10 ure stonden de rijtuigen gereed, en de vreemdelingen stapten in. Op het vertrekken werd mrs. Glas geroepen en Lord Churchhill maakte haar een compliment wegens de vriendelijkheid en orde van hare woning. De dame voegde er bij dat zij in haar leven niet geruster geslapen had. „Nu mag ik u ook nog mededeelen", zeide Lord Churchhill, „op het punt van te vertrekken, dat wij onze geëerbiedigde Koningin en den Prins Gemaal hebt gelogeerd. Zij wenschen evenwel dat dit niet rechtbaar worde dan tien minuten na hun vertrek." De Koninklijke stoet reed vervolgens onmiddelijk weg naar de verblijfplaats van den graaf van Seafield te Castle Grant. Daar de graaf zich toevallig daar niet bevond keerde de stoet door Grantown terug om den weg naar Tomintoul in te slaan, terwijl de bewoners van het dorp naauwelijks van de verrassing waren bekomen die het vernemen van de koninklijke tijding hun had veroorzaakt.

Uit de reeds bekende telegrafische depêche van gisteren avond verlangt Oostenrijk eene verzoening met Rusland, met het doel alleen niet langer geïsoleerd te staan.

Volgens den Times schijnt die verzoening reeds tot stand gekomen. Zijne woorden: „Oostenrijk en Rusland zijn wederom bondgenooten" spreken duidelijk genoeg. De waarheid van die bewering is evenwel hier nog geenszins bevestigd. Wij zullen derhalve gedulding meer officiële berigten moeten afwachten. De Times treedt in eene breedvoerige beschouwing omtrent de beweegredenen, die Oostenrijk konden aanzetten het met Rusland te verzoenen.

Volgens de Globe bestaat er volstrekt geen reden voor eene coalitie tegen Frankrijk. Niets zou meer belagchelijk zijn, zegt dat blad, dan dat Europa, na het verlies van de Oostenrijksche bezittingen in Italië te hebben geduld, zich vereenigde om Oostenrijk die magt terug te geven, en indien Europa zich om die reden niet vereenigde, waarom zou het zich dan anders moeten vereenigen? Oostenrijk heeft genoeg met zijne binnenlandsche aangelegenheden te doen, die zijn bestaan als Keizerrijk bedreigen. Het blad raadt Oostenrijk zich niet door zijne geheime vijanden te laten overhalen om Italië aan te vallen, noch ook de Pauselijke bezittingen te beschermen, maar de harmonie tusschen zichzelven en zijne provincien te herstellen. De heilzame raadgeving door de pers en de wenken door Oostenrijk van de Engelsche Regering ontvangen, schijnen evenwel de verlangde uitwerking niet te weeg te brengen. Het valt Oostenrijk zwaar van Venetië afstand te doen en de vlugt van den Koning van Napels heeft het nog niet genoegzaam bewezen wat een onderdrukt volk vermag dat eindelijk in woede losbarst om zijne dierbare vrijheid terug te erlangen. Oostenrijk moet Venetië opgeven en Hongarije zijne billijke eischen toestaan. Gelooft het zich magtig genoeg om het eerste te behouden en het laatste te weigeren, dan bewijst het de sympathie die het nu vindt onwaardig te zijn.

De agenten van Garibaldi hebben te Liverpool de stoomboot Cambria aangekocht voor £ 9000. Te Mancheester is men ook bezig vrijwilligers voor hem aan te werven.

Twee personen Mullens en Emms zijn in hechtenis als beschuldigd de daders te zijn van den onlangs gepleegden moord te Stepney. Het zwaarste vermoeden bestaat tegen den eersten, die den laatsten had aangeklaagd ten einde de uitgeloofde £ 300 meester te worden die voor de aanwijzing van den dader was vastgesteld.

De Morning Chronicle zegt dat graaf Rechberg eene depêche uit Konstantinopel heeft ontvangen, volgens welke Aali-pacha aan den Oostenrijkschen zaakgelastigde te Konstantinopel heeft medegedeeld bewijzen in handen te hebben van een komplot door sir H. Bulwer gesmeed om den Sultan te onttroonen en diens broeder op den troon te plaatsen. Dit is waarschijnlijk weder eene Fransche intrigue.

Prins Napoleon (de neef des Keizers) bevindt zich te Greenwich, vergezeld door een talrijk gevolg.

— Graaf Granville, lord president van den Raad, heeft zich laatstleden donderdag, vergezeld door lord F. Cavendish, tweeden zoon des Hertogs van Devonshire, uit Parijs naar Madrid begeven.

— De Times wijdt eene redenering aan het berigt dat Oostenrijk en Rusland op nieuw bondgenooten zouden geworden zijn. Maar, zegt dat blad, is zulks met het oog op een opstand in Hongarije geschied, dan kon die alliantie ligtelijk schipbreuk lijden. Sedert 1849 is er veel veranderd, tot bewijs waarvan strekt dat het beginsel van non-interventie thans in Europa aan de orde van den dag is. Bovendien zou eene gewapende tusschenkomst van Rusland in Hongarije of Italië evenmin genoegen aan Europa geven als het voordeelig voor Rusland zijn zou. De alliantie tusschen Rusland en Oostenrijk is echter nog voor eene andere uitlegging vatbaar, indien laatstgenoemde Mogendheid, die door de oorlogzuchtige staatkunde van Frankrijk het meest heeft geleden, zich aan het hoofd eener coalitie stellen wilde. Nu de aanhechting van Savoije en Nizza bewezen heeft dat Frankrijk niet zoo als het heette, voor een denkbeeld, maar voor eene provincie gestreden heeft, schijnen alle Staten er op uit te zijn gewest om te zoeken op welke Mogendheid zij het meest vertrouwen kunnen en om al hunne zaken te regelen, en op deze wijze zijn Oostenrijks gevaren die van geheel Europa geworden. Al zou het dus niet te verwonderen zijn dat men de Oostenrijksch-Russische alliantie in dien zin moest uitleggen, houdt de Times de staatkunde van non-interventie toch nog altijd voor de beste die door alle Staten kan worden omhelsd. De tijden voor eene coalitie tegen Frankrijk zijn evenzeer voorbij als die eener tusschenkomst in Hongarije, want elke zoodanige coalitie, ten ware zij tot uitsluitend doel had zich wederzijds tegen een aanval te beschermen, zou er op uitloopen dat Frankrijk zich aan de spits van het vrijzinnig Europa tegen het absolutismus stelde, terwijl elke tusschenkomst in Hongarije eene eindelooze en bloedige uitbreiding aan eene omwenteling geven zou, die thans, dank zij de algemeene sympathie en het weinig bloed dat zij gekost heeft, haar einde nadert. Laat Frans Joseph zich derhalve tevreden stellen met Hongarije, hetwelk alsdan geen anderen Vorst dan hem begeeren zal, zijne vrijzinnige instellingen te hergeven, en rustig afwachten of men hem in Venetië aanvalt.

— De berigten uit Havannah tot 23 augustus, door de Persia overgebragt, behelzen geen belangrijk nieuws. De gezondheidstoestand aldaar was veel gunstiger dan anders in dit jaargetijde. De slavenhandel duurde druk voort; twee of drie ladingen werden onlangs aan wal gezet, en één schip is door de Crusador genomen en te Key West opgebragt.

De New Orleans Delta van 24 laatstleden bevestigt het berigt van het innemen van Truxillo door Walker. Het fort werd des morgens van den 6 augustus aangetast, de voorhoede der expeditie ontmoette op twee mijlen afstands daarvan een vijandelijk piket en dreef het met verlies binnen het fort terug. De hoofdmagt zette dit voordeel spoedig voort en verdreef, na een uur vechtens, den vijand uit het fort. Men begroette zijne sterkte op 400 man. Walker nam den havenontvanger en een luitenant gevangen, maar ontsloeg hen spoedig weder. Ook bemagtigde hij 16 kanonnen, 125 geweren, 1800 ponden buskruid en eene groote hoeveelheid ammunitie, kleedingstukken, levensmiddelen, enz. De generaal Guardiola had te vergeefs hulp bij den generaal Carera, dictator van Guatemala, gezocht.

FRANKRIJK.

PARIJS 11 September.
(*Particuliere Correspondentie.*)

De twee eerste regels in het officieel gedeelte van den Moniteur van heden morgen behelzen eene bittere spotternij. „De Keizer, zoo staat er, heeft de antwoorden van Z. M. den Koning der Beide Siciliën en van Z. K. M. den Sultan ontvangen op de kennisgeving van het overlijden van Z. K. H. Prins Jérôme." Welk eene ironie! Er is geen Koning meer, er bestaat geen Koningrijk meer! En de Moniteur heeft dien dag afgewacht om dit onbeteekenende berigt mede te deelen!

De Moniteur deelt ook de rede mede, door den Keizer uitgesproken op het banket door den handelsstand te Marseille gegeven, strekkende tot antwoord op den toast van den heer Pastré, president der Kamer van koophandel. Gij kent zeker reeds den geest van dat stuk, want de telegraaf heeft den hoofdinhoud in alle rigtingen overgebragt. Zie hier den geheelen woordelijken inhoud:

„Mijnheeren! De door de Kamer van koophandel aangeboden maaltijd verschaft mij de gewenschte gelegenheid om de stad Marseille openlijk dank te zeggen voor de hartelijke ontvangst, de Keizerin en mij gegeven. De zoo eenparige betooningen van verknochtheid, die wij van den aanvang onzer reis af ontvangen hebben, treffen mij diep, maar kunnen mij niet hoovaardig doen worden, want mijne eenige verdienste is geweest een volkomen vertrouwen op de Goddelijke Voorzienigheid en op de vaderlandsliefde en het gezond verstand des Franschen Volks te stellen. Het is de innige eendragt tusschen het Volk en den Souverein die zoowel binnen- als buitenslands onze kracht uitmaakt, en die ons, in weêrwil van groote moeijelijkheden, vergund heeft onze vooruitgaande beweging nooit te doen ophouden.

„Dat verlangen naar het goede, dat streven naar alles wat edel en nuttig is, kunnen thans niet verflaauwen, nu de omstandigheden gunstiger zijn en de rust de wensch van allen is. Indien eenige ijverzuchtige murmureringen van verre onze ooren treffen, laten wij ons daarover niet verontrusten. Zij zullen verbroken worden, gelijk de golven des oceaans op onze kusten breken. Laten wij dus met al onze krachten er naar streven de hulpbronnen van ons Land te ontwikkelen; de werken des vredes hebben in mijn oog even schoone kroonen als de lauweren zijn.

„In de toekomst van voorspoed en grootheid, die ik voor Frankrijk droom, bekleedt Marseille natuurlijk eene voorname plaats, door de geestkracht en de nijverheid zijner inwoners, zoowel als door zijne aardrijkskundige ligging. In de nabijheid der militaire haven van Toulon gelegen, schijnt zij mij toe aan deze oevers het genie van Frankrijk te vertegenwoordigen, dat een olijftak in de eene hand houdt, maar gevoelt dat het zijn zwaard aan de zijde draagt. Dat zij vreedzaam over deze zee heersche, de Phocische stad, door den dubbelen invloed des koophandels; dat zij, door de vermenigvuldiging der betrekkingen, de barbaarsche Volken beschave; dat zij de banden der beschaafde Natiën naauwer toehale: dat zij de Volken van Europa uitnoodige elkander de hand te komen reiken op de dichterlijke oevers dezer zee, en in de diepte harer wateren de ijverzuchtige feilen eener andere eeuw te begraven; laat, eindelijk, Marseille zich altijd vertoonen zóó als ik het thans zie, dat is op de hoogte der toekomst van Frankrijk, en een mijner vurigste wenschen zal vervuld zijn. — Ik breng een toast aan de stad Marseille."

Deze rede is zeer merkwaardig in alle opzigten; minder in het algemeen, kalmer dan die van Lyon, drukt zij eene rustiger en krachtiger overtuiging van zijne magt uit.

Ik behoef u wel niet te zeggen dat deze rede het onderwerp is van alle gesprekken. De meest besprokene passage is deze: „Indien eenige wangunstige murmureringen van verre onze ooren treffen, enz." Deze woorden zijn minder bitter dan die van de redevoering te Lyon, die sprak van het „onbillijk wantrouwen buiten onze grenzen opgewekt." Men heeft evenzeer opgemerkt het einde der redevoering over de toekomst van Marseille, welke de Keizer zich droomt als die van de Koningin der Middellandsche zee.

De Moniteur bewaart nog altijd het stilzwijgen over de intrede van Garibaldi te Napels en over de vlugt van Frans II.

De telegraaf meldt ons heden niets nieuws omtrent den Koning van Napels of Garibaldi. La Patrie bevat heden avond de navolgende jongste berigten uit Italië: „Volgens de laatste depêches hadden de Piemontesche troepen de grenzen van den Kerkelijken Staat nog niet overschreden. Men verzekert dat een Oostenrijksch legerkorps geconcentreerd is op de uiterste grens van Venetië, tegenover het hertogdom Modena en de Romagna. De voornaamste punten, welke deze troepen bezet houden, zouden, naar men zegt, zijn: het vlek Grespino, beneden Rovigo gelegen, de kleine steden Ochiobello, Massa en Ostiglia links van Borgoforte. Dit legerkorps zou ook de benedenlinie van de Po bezetten.

„De baron Brenier zal Napels verlaten om naar Frankrijk terug te keeren. De vertegenwoordigers van de andere Mogendheden hebben eveneens bevel ontvangen om die stad te verlaten; die van Oostenrijk, Pruissen en Rusland begeven zich naar Gaëta. Het berigt van het aanstaande vertrek van het Corps Diplomatiek heeft een levendigen indruk in de hoofdstad gemaakt."

Hetzelfde blad verzekert ook nog dat het, op grond van persoonlijke en stellige inlichtingen, kan mededeelen dat in de eerste dagen der maand october a. s. te Warschau eene ontmoeting zal plaats hebben van den Keizer van Rusland met den Keizer van Oostenrijk en den Prins Regent van Pruissen.

De heer Grandguillot betoont zich heden morgen zeer streng ten aanzien van den Times en den Parijschen correspondent van dat blad. „Onder die dooven en blinden is er een die zich vooral onderscheidt. Het is de Parijsche correspondent van den Times. Waagt u niet aan de bescheidenste tegenwerping bij dien onpartijdigen schrijver; geeft hem b. v. niet te kennen dat zijne berigten onnauwkeurig zijn; dat hij, uit eerbied voor de waarheid, behoorde terug te komen op de meeste van zijne verzekeringen; hij zou u koel weg antwoorden: „Het is mogelijk, maar ik geef aan mijne eigene kleine lezing de voorkeur." Zeg hem niet dat hij uit kiesheid, zoo al niet uit braafheid, wel zou doen niet langer de rol te spelen van een leugenaar die niemand meer bedriegt; hij zou u met dezelfde kalmte en dezelfde koelheid antwoorden: „Het is mogelijk, maar mijne eigene kleine lezing is zeer aardig en zal daarginds een goed effect maken."

De heer Grandguillot eindigt aldus: „De Parijsche correspondent van den Times past bijna persoonlijk den schimpnaam van aanbidder op ons toe. Het is voor een blad nog beter de belangelooze aanbidder te zijn van al den voorspoed en al den roem van zijn Land dan de bezoldigde slaaf van al den trots en al de kleingeestigheid eener buitenlandsche coterie."

Onze beurs is heden 15 centimes hooger, zonder twijfel om de rede des Keizers meer ingang te doen vinden.

Heden zijn mij eenige inlichtingen ter oore gekomen, welke ik u op mijne beurt mededeel, ofschoon ik u waarschuw, ondanks hare bijna officiële afkomst, ze niet als onbepaald authentiek te beschouwen. Aan den generaal Cialdini zou door den graaf de Cavour order gegeven zijn om het Pauselijk grondgebied binnen te rukken, ten einde de in opstand gekomen steden te bewaren voor het lot van Perugia. De Sardinische troepen hadden zich op marsch begeven, toen hun tegenbevel werd gezonden. Het zijn niet de vertoogen der Mogendheden, die dezen maatregel hebben uitgelokt, maar veeleer de zekerheid dat de Oostenrijksche troepen, bij de Pô geconcentreerd, den Kerkelijken Staat zouden binnenrukken op het voorspoor van het Sardinische leger. De Oostenrijksche strijdkrachten, die gereed staan om in het veld te rukken, bedragen ongeveer 50,000 man. De Fransche Regering, tegelijkertijd door de Kabinetten van Weenen en Turijn geraadpleegd, zou hebben geantwoord dat zij zich zoo min tegen de eene als tegen de andere interventie zou verzetten.

De heer Thouvenel heeft gisteren middag een uur van den secretaris der Russische ambassade te Parijs, bij afwezigheid van den heer Kisseleff, de verklaring ontvangen dat de Keizer van Rusland den Prins Regent van Pruissen en den Keizer van Oostenrijk tot eene ontmoeting te Warschau had uitgenoodigd.

Le Nord is heden in beslag genomen ter oorzake van de mededeeling welke hij bevat omtrent eene conventie tusschen Engeland, Pruissen en Oostenrijk, gesloten met het doel om alle interventie van Frankrijk te beletten.

— Volgens eene depêche uit Marseille hebben HH. KK. MM. het groote banket aldaar tegen middernacht verlaten en hebben zij zich in den loop van den nacht naar Toulon ingescheept.

— Heden middag ten 12 ure is er Ministerraad gehouden in het Paleis der Tuileriën.

— De waterstand van de Seine, die in de laatste weken zeer hoog was, is, ten gevolge van het minder worden der regens, merkelijk gedaald, zoodat de scheepvaart op de rivier en op de daarin uitstroomende kanalen is kunnen hervat worden.

— Le Monde bespreekt aldus de jongste berigten uit Italië: „De Italiaansche revolutie laat geen uur verloren gaan. De heer de Cavour maakt zich gereed om officieel aan alle Regeringen van Europa de redenen te kennen te geven die hem noodzaken zich van den Kerkelijken Staat meester te maken. Wij zullen zien wat de Volsten zullen antwoorden. Het is reeds vreemd genoeg dat de Europesche diplomatie hare betrekkingen met Piemont heeft onderhouden. Dit bewijst dat zij niet trotsch is.

„Eene correspondentie van den Constitutionnel openbaart ons naief het geheim der opstanden in de Marken en in Umbrië. Er zijn 400 zamenzweerders die van stad tot stad rondgaan om de bewoners in opstand te brengen. Deze komedie is wel bekend en wordt aan de goedkeuring van Europa onderworpen. Wanneer de Koningen zich zelven als een misbruik beschouwen, is het nu tijd om het maar te zeggen. Mijnheer de Cavour belast zich met hen te hervormen. Er bestaat een meubilair voor de omstandigheden, bestaande in proclamatiën, oproepingen tot opstand, volkspetitiën, dagbladartikelen, menschlievende redevoeringen, telegrafische berigten, enz. — alles zeer goed gecombineerd en slechts eene kleine opfrissching noodig hebbende voor elke representatie. Het personeel is van de beste, de sujetten zijn uitgezocht en reeds beproefd door een herhaald succes in de kleine hoofdsteden.

„Men weet nog niet of Oostenrijk zal interveniëren. Victor Emmanuel verkeert daaromtrent in grooten angst. Hij aarzelt om den Rubicon over te trekken (oude stijl). Wanneer hij Cesar was, zou dat van zelf gaan, maar als hij Cesar eens niet was....

Ziedaar de knoop en tevens het belangrijke van den toestand."

DUITSCHLAND.

KEULEN 11 *september*. — De Koning der Belgen, die op zijne terugreis naar Brussel gisteren avond te Bonn was aangekomen en aldaar overnachtte, vertrok heden morgen ten half tien ure met een extra trein van daar en passeerde ten tien ure deze stad.

DUISBURG 10 *september*. — Hier had dezer dagen een voorval plaats, dat op nieuw bewijst hoe gevaarlijk

het afwerpen der brievenpaketten is, op plaatsen waar, zoo als hier, de spoortreinen niet stil houden. Vrijdag avond geschiedde zulks, als naar gewoonte, aan het station alhier door den postbeambte. Des avonds was het brievenpaket echter niet te vinden en werd eerst zaturdag morgen in een kuil bij het dorp Duissern gevonden. Maar verscheiden aangeteekende brieven waren geopend en uit een daarvan de coupons die er ingesloten geweest waren verdwenen.

BERLIJN 10 *september*. — Woensdag begeeft de Prins Regent zich naar Strelitz, om de begrafenisplegtigheid des Grootbertogs bij te wonen. Den 30 dezer zal hij zich, tot viering van den verjaardag der Prinses van Pruissen, te Baden Baden bevinden, den 8 october Koningin Victoria op het slot Stolzenfels ontvangen en den 14 october Keizer Alexander te Warschau ontmoeten.

— Het berigt van den Times wegens eene volkomen overeenstemming tusschen Oostenrijk en Rusland wordt hier in goed onderrigte kringen als voorbarig beschouwd.

ITALIË.

GENUA 9 *september*. — De gebeurtenissen vervolgen zóó snel haren loop dat alleen de telegraaf haar kan bijhouden. Intusschen is het niet onbelangrijk de verschillende meeningen te leeren kennen, die heerschen ten aanzien van Sardinië's veranderde houding. Allereerst moet gezegd worden dat de politiek van den heer de Cavour, die intusschen in de laatste maanden de onderneming van Garibaldi beter heeft gediend dan de meest officiële bescherming, het punt had bereikt waarop de uiterste voorzigtigheid onvoorzigtig werd. In deze omstandigheden heeft de heer de Cavour, met evenveel energie als hij vroeger bekwaamheid had ontwikkeld, zijne partij gekozen. De militaire beweging, welke hier heerscht, is buitengewoon. Dagelijks vertrekken transportschepen met troepen, artillerie en ammunitie, waarschijnlijk om Napels te bezetten en welligt om verder naar de Pauselijke Staten op te trekken. Voorts is op de grenzen van de Romagna een leger van 60,000 man geconcentreerd. Men hoort van insurrectionele bewegingen in de Marken en Umbrië, naar het schijnt ten gevolge van een wachtwoord door de comité's gegeven. In geheel het oude en nieuwe Piemont heerscht eene groote gisting. Zelfs in het anders doorgaans kalme Turijn zijn de hoofden verhit en droomt alles van oorlog. De algemeene opinie is dat, in de tegenwoordige omstandigheden, de minste aarzeling om handelend op te treden het Ministerie als een veder zou doen wegblazen. De artikelen van le Pays en la Patrie, betreffende de houding van de Fransche politiek in de Italiaansche questie, hebben hier niet veel indruk gemaakt. Men is nu eenmaal overtuigd dat Piemont voorwaarts moet gaan en met beslisten stap voorwaarts moet gaan, zeker van Frankrijks ondersteuning.

ROME 4 *september*. — Men spreekt hier veel over de nota van den graaf de Cavour, door bemiddeling van den hertog de Grammont aan den kardinaal Antonelli overhandigd. Daarin wordt de ontbinding der buitenlandsche huurtroepen geëischt, als zijnde deze eene vermomde interventie, meer bepaaldelijk van Oostenrijk. Het Hof van Rome heeft natuurlijk de meening van Frankrijk gevraagd. Men kent het antwoord: bescherming van Rome, zijne omgeving, de steden Civita Vecchia en Viterbo door de Fransche troepen. Intusschen is men te Rome daarmede niet tevreden en het leger van den generaal de Lamoricière heeft tot (al te zware) taak, de overige provincien zoowel tegen een inval van Piemont als van Garibaldi te beschermen.

De St. Pieterspenning heeft te Rome zelf bijna niets opgebragt, en dat ofschoon de commissie, die zich met de inzameling belast had, uit de invloedrijkste leden van den adel was zamengesteld en niets heeft verzuimd om den ijver der geloovigen aan te vuren.

NAPELS 5 *september*. — Omtrent de geheime comité's die hier werkzaam zijn, kan worden medegedeeld dat een van deze comité's (dat der handeling) vóór alles de eenheid beoogt van Italië, met voorwaardelijke en voorloopige erkenning van Victor Emmanuel, — terwijl het andere (dat der orde) daarentegen den naam van dien Vorst als het laatste woord der nationale omwenteling beschouwt. Het laatstgenoemde heeft het voordeel van het oudste te zijn en de uitstekendste liberalen onder zijne vanen te tellen; het andere, dat meer beweging maakt en werkzamer is, verheft zich op de eer van den opstand in de provinciën te hebben bewerkt. Voor de meesten echter is Mazzini, wiens kleur dit comité draagt, de *jettatore* die de Italiaansche zaak altijd onheil heeft aangebragt. Wanneer hij Garibaldi onder zijn invloed wist te brengen, zou Napels welligt het lot van Rome ondergaan en een tweede Novara de zegepraal der Italiaansche zaak voor altijd vernietigen. Wat het volk betreft, het is voor het oogenblik alleen Garibaldiaansch, maar wanneer men het de keus liet tusschen Mazzini en Victor Emmanuel, zou het zich eenstemmig voor dezen laatsten verklaren.

Per Telegraaf.

LONDEN 12 September.

Verscheiden Duitsche Souvereinen hebben eene uitnoodiging ontvangen om naar Warschau te komen.

Door de Regeringen van Oostenrijk en Beijeren moet aan den Koning van Napels de raad gegeven zijn om de wijk naar Duitschland te nemen.

Tweede depêche.

Berigten uit Shanghai van 17 julij melden, dat de insurgenten zich in hunne positie handhaven. De forten aan de Taku zouden den 20 julij door de Geallieerden worden aangetast. Lord Elgin en de baron Gros waren te Pecheli aangekomen. In den handel was het heer stil.

Berigten uit Calcutta van den 11den der vorige maand melden, dat de invoeren verminderden; koper ⅛ a ¼ lager, wisselkoers op Londen 2.0¼. Men berigt het overlijden van den heer James Wilson.

Uit Foochow van den 16 julij wordt medegedeeld, dat thee 2 sh. hooger stond en uit Shanghai van den 17den, dat zijde 10 was gerezen. Sedert het vertrek der vorige mail waren 5000 balen afgedaan. Wisselkoers onveranderd. Men berigt uit Sydney onder dagteekening van 21 julij, dat aldaar eene zware gelderisis heerschte, ten gevolge waarvan verscheidene huizen hunne betalingen hadden gestaakt. De uitvoer van goud uit Melbourne bedroeg 187,274 oncen.

PARIJS 12 September.

Na eene luisterrijke ontvangst te Toulon, zijn de Keizer en de Keizerin naar Nizza vertrokken.

De gezant Brenier keert nog niet naar Parijs terug; hij zal eerst uit Napels vertrekken, wanneer de Koning zijne Staten voor goed verlaten heeft.

MARSEILLE 11 September.

Berigten uit Napels, van 8 dezer des avonds, zeggen dat de Piemontesche vlag van al de forten wapperde. Bij besluit van Garibaldi wordt de geheele Napelsche zeemagt onder de bevelen van den Piemonteschen admiraal Persano gesteld. Reeds vóór de aankomst van Garibaldi had die admiraal gedreigd vuur op de schepen te zullen geven die het wagen mogten naar Gaëta te gaan. Cosenz is tot minister van oorlog, Pisanelli tot minister van justitie benoemd. Garibaldi heeft te Napels een ontzettend groot oorlogsmaterieel en in de bank 80 millioenen gevonden. In de hoofdkerk is door pater Gavazzi een plegtig Te Deum aangeheven, te midden der Vivats! voor Victor Emmanuel en Garibaldi. Het volk, met pieken, stokken enz. gewapend, heeft de straten doorkruist. Er is eene algemeene illuminatie geweest.

De Nuntius en de meeste gezanten, alsmede de graaf van Trapani, hebben zich naar Gaëta tot den Koning begeven. De heer Ulloa, broeder des generaals van dien naam, is tot eersten minister des Konings benoemd. Er is eene Koninklijke proclamatie uitgevaardigd. De rente is van 88 tot 93 per cent gestegen.

Men meldt den 8 dezer uit Rome: de rente is 15 paoli gedaald. Monsr. de Mérode is naar de grenzen vertrokken, waar sterke gisting heerscht. Frosinone is in staat van beleg gesteld. Pontecorvo is werkelijk in opstand gekomen. De Piemontesche troepen die in Toskane en de Romagna zijn staan gereed om de Pauselijke Staten binnen te rukken. De generaal de Lamoricière heeft zich te Spoleto geconcentreerd. Die generaal heeft het gerucht der hem toegeschreven proclamatie, op het uitplunderen der uit hare onderwerping tredende steden betrekkelijk, ontkend.

De generaals Ischitella en Dagostino zijn te Marseille aangekomen.

Tweede depêche.

Berigten uit Rome van 11 dezer maken gewag van groote verslagenheid welke daar heerscht. De generaal Pianelli. Minister van oorlog des Konings van Napels, was aldaar aangekomen. De markies Simoni was tot hoofd van het bestuur te Benevento benoemd. Vijfduizend personen, welke aan den spoorweg van Frosinone arbeidden, dreigden met opstand.

WEENEN 11 September.

Heden is in de zitting van den Rijksraad het budget van oorlog en van marine aangenomen. Vóór de opening der beraadslagingen over dat van binnenlandsche zaken, verdedigde graaf Rechberg de Regering tegen de meening, dat het Kabinet zou volhouden in het stelsel, welks opheffing algemeen gewenscht wordt; hij beweerde, dat deze meening geheel ongegrond was, en verzekerde dat alle Ministers het daarover eens zijn, dat een nieuwe weg moet worden ingeslagen. De Rijksraad besloot daarop de vraag naar de tegenwoordige beginselen der Regering te verdagen tot na de debatten over de begrooting. Bij de behandeling van het budget van politie stelde de heer Maager voor, de drukpers-aangelegenheden bij eene wet te regelen, welk voorstel ondersteuning vond; de stemming daarover is echter uitgesteld tot na de behandeling van genoemd budget.

TURIJN 11 September.

De deputatie uit de Marken en Umbrië is heden door den Koning ontvangen. Z. M. heeft tot de afgevaardigden gezegd, dat hij de bescherming over die gewesten aanvaardt. Door den Koning is daarop aan een gedeelte onzer troepen last gegeven om die gewesten binnen te trekken; de volgende proclamatie werd tot hen gerigt:

„Soldaten! gij trekt de Marken en Umbrië binnen, om de orde te herstellen en het volk de vrijheid te schenken welke het verlangt. Gij moet geen legers van eenige Mogendheid bevechten, maar ongelukkige Italiaansche provincien bevrijden van benden vreemde gelukzoekers. Gij gaat de beleedigingen niet wreken, welke mij alsook Italië zijn aangedaan, maar beletten dat de volkshaat tegen deze verdrukkers losbarst. Gij zult door uw voorbeeld vergiffenis voor beleedigingen en Christelijke verdraagzaamheid leeren aan hem die met het Islamismus de liefde voor het Italiaansche Vaderland vergelijkt.

„In vrede met alle groote Mogendheden, vreemd aan elk verlangen tot provocatie, wil ik uit het hart van Italië aanhoudende oorzaken van troebelen en tweedragt verwijderen. Ik wil den zetel eerbiedigen van het Hoofd der Kerk, wien ik steeds bereid ben, in overeenstemming met de geallieerde en bevriende Mogendheden, alle waarborgen van onafhankelijkheid en veiligheid te schenken, welke zijne blinde raadslieden te vergeefs gehoopt hebben te erlangen door het fanatismus van eene booze secte, welke tegen mijn gezag en tegen de vrijheid der Natie zamenspant.

„Soldaten, men beschuldigt mij van eerzucht; ja, ik bezit eerzucht, namelijk die om de beginselen van zedelijke orde in Italië te herstellen en Europa te behoeden voor aanhoudende gevaren van omwenteling en oorlog."

BOLOGNA 11 September.

De opstand in Frosinone is onderdrukt. De vreemde troepen, welke deel uitmaken van het leger van den generaal Lamoricière, hebben daar de moordtoonelen van Perugia herhaald. De Sardinische generaal Cialdini heeft daarin aanleiding gevonden, om terstond met zijne troepen over de grenzen te trekken.

SINGAPORE 5 Augustus.

Het Pruissische gezantschap is hier aangekomen.

LONDEN 12 September.

KOFFIJ. Plant. Ceylon 69/ a 76/, Malabar 65/ a 70/, met veel handel. — SUIKER. Havana blond 41/ a 46/.— THEE vaster. — RIJST flaauw. — GRANEN. Tarwe onveranderd. Gerst aangeboden. Haver vast. — OLIEN. Raap- £ 43 a 43.6/, Patent- £ 46 a 46.6/, Lijn- 30.3.— METALEN. Tin Straits 132/. Schotsch IJzer 51/ a 51/3. — TALK in loco 52/3, op Oct./Dec. 52/6, Voorjaar 53/. — Heden werden afgeleverd 491 en aangevoerd 1389 vaten.

LIVERPOOL 12 September.

KATOEN. 12,000 b. zijn tot ⅛ d. hooger afgedaan. Stemming rijzende.

BERLIJN 12 September.

GRANEN. Rogge Herfst 47, Voorjaar 45¼. Haver Herfst 25½, Voorjaar 24½. — OLIE Herfst 11¾, Voorjaar 12⅜.

HAMBURG 12 September.

OLIE onveranderd flaauw.

MADRID 11 September.

Spanje 1¾ pc. 40; dito 3 pc. 48.

PARIJS 12 September.

Frankrijk 3 pc. 67.85; dito 4½ pc. 95.50. Crediet Mob. 676. Spanje 1¾ pc. 39¼; dito binnenl. 3 pc. 46⅝.

LONDEN 12 September.

De 3 pc. Geconsolideerden 93¼. Spanje Certif. 5⅛. Mexico 3 pc. 21¾. Peru 4½ pc. 93¾; Doll. Bonds 74⅞. Venezuela 4½ pc. 23½.

WEENEN 12 September.

Oostenrijk, Metalliek 5 pc. 64.20; dito Nation. 5 pc. 75.30. Wissel Londen f 133.

FRANKFORT 12 September.

Oostenrijk Metall. 5 pc. —; dito Nation. 5 pc. 54⅝ Spanje 1¾ pc. 38¼; dito 3 pc. 46½.

ANTWERPEN 12 September.

België 4½ pct. 95½. Oostenr. Metalliek 5 pc. 45⅝; dito Nationale 5 pc. 54½.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 12 September.

Wij vestigen de aandacht op de in het Bijvoegsel dezer Courant voorkomende belangrijke mededeeling van den heer directeur der gemeentewerken, nopens de voornaamste thans in uitvoering zijnde werken dezer gemeente.

Berigten uit Batavia van 24 julij, per telegraaf van Triest alhier ontvangen, melden, dat het op Java allerwege rustig is en dat de staat van zaken op Banjermassing bij voortduring beter wordt. De commissaris Nieuwenhuizen was naar Java teruggekeerd.

Een Regerings-telegram, dd. Batavia 23 julij 1860, luidt: „Alles wel. Goede tijdingen van Boni en Bandjermasin."

Bij Zr. Ms. besluiten zijn benoemd tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal gedurende de Zitting van 1860—1861 de heer mr. J. A. Philipse, lid dier Kamer; tot ijker van het vaatwerk te Meppel H. Scholtens, commies-roeijer bij 's Rijks belastingen aldaar, en tot ontvanger der registratie en domeinen te Dordrecht de heer J. C. P. M. Pels Rijcken, thans ontvanger der registratie en domeinen te Leyden.

In het Algemeen Handelsblad leest men het volgende: „Men wil weten, dat bij de hooge Regering het voornemen zou bestaan, om sommige ambtenaren, die zoowel door ouderdom als door dienstjaren aanspraak hebben op pensioen, in het genot daarvan te stellen, met ingang van 1861.

„In eenige gewoonlijk goed onderrigte kringen wordt gesproken van het aanstaand aftreden van den Minister van Marine, den heer Lotsy, terwijl men als zijn vermoedelijken opvolger noemt den Directeur der marine te Amsterdam, den kapitein ter zee C. J. Berghuis. Verder wil men weten dat jhr. ridder van der Heim van Duivendijke geneigd zou zijn om zijn ontslag als 's Konings commissaris in de provincie Zuidholland te vragen en dat de heer Lotsy in zijne plaats zou treden.

„Nog verhaalt men, dat de luit. ter zee 1ste kl. jhr. A. Klerck, adjudant van den Minister van Marine, tot secretaris generaal bij dat Departement benoemd, en de tegenwoordige secretaris-generaal op pensioen zou gesteld worden.

„Het spreekt van zelf, dat wij voor de echtheid van al deze berigten niet instaan, daar het dikwerf gebeurt, dat vastgestelde plannen door opkomende omstandigheden, wijzigingen ondergaan."

Het Staatsblad n.° 52 bevat een Koninklijk besluit van den 13 ll., houdende goedkeuring der statuten van de Tielsche zwem- en badinrigting en erkenning dier instelling als regtspersoon.

Het Staatsblad n.° 53 bevat een Koninklijk besluit van den 3 dezer, houdende goedkeuring der statuten van de Nederlandsche zendings-vereeniging, gevestigd te Rotterdam, en erkenning dier vereeniging als regtspersoon.

Z. M. heeft bewilliging verleend tot het verlengen van den duur der Amsterdamsche Assurantie-maatschappij voor den tijd van tien jaren, in te gaan den eersten januarij 1861 en eindigende den laatsten december 1870.

Bedankt voor het beroep naar de Hervormde gemeente te Staphorst (cl. Zwolle) door ds. J. H. A. C. Hanewinckel, pred te Ravestein en Dieden; — voor dat naar Nijkerk op de Veluwe door ds. J. Koster, pred te Ommen.

HELLEVOETSLUIS 11 *september*. — Met den 1 november e. k. is de kapit.-luit. ter zee J. E. de Man, thans 1ste offic. aan boord van Zr. Ms. wachtschip alhier, benoemd tot onderdirecteur aan 's Rijks werf te Amsterdam, ter vervanging van den kapit.-luit. ter zee S. Faber Huys, terwijl met dien datum als 1sten offic. op het wachtschip alhier is geplaatst de kapit.-luit. ter zee H. Kemper. Nog is met den 21 dezer maand op Zr. Ms. stoomschip Cornelis Dirks geplaatst de luit. ter zee 2de kl. J. J. le Fèvre de Montigny, ter vervanging van den luit. ter zee 2de kl. G. M. Ruysch Lehman de Lehnsfeld, die non-actief wordt.

DORDRECHT 11 *september*. — Het schoonerschip Merwestroom, kapitein H. de Goede, den 28 augustus van hier naar Bergen vertrokken, is heden te Hellevoetsluis gearriveerd. Wanneer men in het oog houdt, dat het schip te Bergen acht dagen in lading heeft gelegen, dan is deze reis wel de kortste immer door een zeilschip gemaakt. (N. D. C.)

's GRAVENHAGE 12 *september*. — Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen den heer Gachard, Rijks archivaris in België, en den heer Hoorickx, secretaris der Belgische legatie bij ons Hof, welke beide heeren aan Z. M. werden voorgesteld door den baron du Jardin, buitengewoon gezant en gevolmagtigd Minister van België alhier.

— Z. M. de Koning begeeft zich morgen uit deze residentie naar Soestdijk.

— Z. K. H. Prins Frederik vertrekt morgen ochtend naar Soestdijk, ten einde een bezoek te brengen aan de Grootbertogin ven Saxen-Weimar-Eisenach, die aldaar bij H. M. de Koningin-Moeder is aangekomen.

Z. Keizerl. H. de Grootvorst Michael van Rusland met familie en gevolg wordt morgen te Soestdijk verwacht. De Russische gezant bij ons Hof is heden uit deze residentie naar Soestdijk vertrokken, ten einde den Grootvorst te ontvangen. Men verzekert dat Z. Keizerl. H., na een paar dagen te Soestdijk bij H. M. de Koningin-Moeder te hebben doorgebragt, zich naar Ostende begeven zal.

— Gisteren middag heeft er bij den Franschen Gezant alhier een groot diner plaats gehad.

— Burgemeester en Wethouders hebben benoemd tot leden der sub-commissie voor eene der stedelijke bewaarscholen de heeren G. J. Pontier, hoofdonderwijzer, L. C. Grijseels, apotheker, en H. van Reyendam, boekhouder en kassier bij de administratie der Nederlandsche Staats-Courant.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft bij arresten van heden verworpen de voorzieningen in cassatie ingesteld: 1°, door T. Smits, tegen een arrest van het Hof in Noordbrabant, waarbij hij wegens eenvoudigen diefstal is veroordeeld tot 8 maanden eenzame opsluiting, en 2°, door A. Bestebroer, landbouwer te St. Antonipolder gemeente Maasland, tegen een arrest van het Hof in Zuidholland, waarbij hij wegens moedwillige mishandeling van een bedienend beambte in de uitoefening zijner functien is veroordeeld tot eene cellulaire gevangenisstraf van één jaar.

— Heden zijn voor het Prov. Geregtshof in Zuidholland aangevangen de pleidooijen in zake van ingezetenen van Rotterdam contra het Gemeentebestuur, betreffende de onteigening van stoepen binnen die gemeente. Voor de ingezetenen treedt op de heer mr. van Stipriaan Luïscius en voor de gemeente Rotterdam de heer mr. Faber van Riemsdijk.

— De voorstelling in den Koninklijken Fransch Schouwburg alhier zal donderdag den 13 dezer bestaan uit de grand-opéra *Robert le Diable*.

— De uitslag der bekrooning van de voorwerpen ingezonden op de tentoonstelling van bloem-bouquetten, tuinvruchten en bloemgewassen, thans alhier gehouden wordende door de afdeeling 's Gravenhage en omstreken der Hollandsche Maatschappij van landbouw is als volgt:

A. BLOEM BOUQUETTEN.

I. Tafel-bouquetten. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 20, aan W. Starke te 's Hage. 2de prijs, een zilveren medaille, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. — II. Bruids-bouquetten. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 15, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. 2de prijs, eene zilveren medaille, aan W. A. Zalme te 's Hage. 3de prijs. een getuigschrift, aan W. Starke te 's Hage. — III. Bal-bouquetten. 1ste prijs, een zilveren medaille en f 10, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille en f 2.50, aan W. A. Zalme te 's Hage. 3de prijs, een getuigschrift, aan W. van 't Hoff onder Wassenaar. — IV. Bouquetten van smaak. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 5, aan W. A. Zalme te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille en f 2.50, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. 3de prijs, een getuigschrift, aan W. A. Zalme te 's Hage. — V. Bouquetten van veldbloemen. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan W. van 't Hoff onder Wassenaar. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. 3de prijs, een getuigschrift, aan J. H. van 't Hoff te 's Hage.

B. VRUCHTEN VAN DEN KOUDEN GROND.

I. Tafelvrucht- en bloemstuk. 1ste prijs, eene gouden medaille, aan J. Doijen onder Wassenaar. 2de prijs, eene zilveren medaille en f 10, aan jhr. mr. D. Gevers Deynoot onder Loosduinen. — II. Verzameling van vruchten, wassende op stam, in den boomgaard of aan de schutting. 1ste prijs, eene gouden medaille, aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot onder Loosduinen. 2de prijs, eene zilveren medaille, aan J. M. van Ruyven te Poeldijk. — III. Verzameling van steenvruchten. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 10, aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot onder Loosduinen. 2de prijs, eene zilveren medaille, aan J. M. van Ruyven te Poeldijk. — IV. Verzameling van tafelappelen en peeren. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 5, aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot onder Loosduinen. 2de prijs, eene zilveren medaille, aan baron Ed. Croeser de Berges, kasteel Moerghem te Oudenaerde. V. Zes groote en fraaije trossen paarse druiven. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 5, aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot onder Loosduinen. VI. Zes trossen blaauwe druiven. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 10, aan J. van Stralen onder Wassenaar. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan J. M. van Ruyven te Poeldijk. 3de prijs, een getuigschrift, aan J. van Paassen te Naaldwijk. — VII. Zes trossen witte druiven. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan jhr. mr. D. R. Gevers Deynoot onder Loosduinen. — VIII. Eene soort of verscheidenheid van vruchten, wassende op stam, in den boomgaard of aan de schutting. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. — XIII. Een aquarium. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 10. en 2de prijs, eene bronzen medaille, aan H. E. Bontjes, te Amsterdam.

C. BLOEMGEWASSEN.

I. Twintig bloeijende rozen op stam of struik. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 10, aan J. W. de Groot Wz. te Utrecht. 2de prijs, eene zilveren medaille, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. 3de prijs, een getuigschrift, aan J. van Wees te Delft. — II. Twintig bloeijende fuchsia's op stam. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 5, aan W. Starke te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan J. van Wees te Delft. 3de prijs, een getuigschrift, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. — III. Twintig bloeijende en niet-bloeijende begonia's van de nieuwste soorten. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 5, aan H. Eggink te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan L. grave van Limburg Stirum Warmond te Warmond. 3de prijs, een getuigschrift, aan J. W. de Groot Wz. te Utrecht. — IV. Verzameling van bloeijende asters in potten gekweekt. 1ste prijs, een zilveren medaille, aan G. C. Böttger te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan W. A. Zalme te 's Hage. — V. Eene verzameling van 10 of meer in bloei zijnde zaadbloemen, in 5 verschillende soorten. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan G. C. Böttger te 's Hage. 3de prijs, een getuigschrift, aan J. Doijen onder Wassenaar. — VI. Eene verzameling van bosbladige heesters, van minstens 10 verscheidenheden van elk 2 stuks. 1ste prijs, eene zilveren medaille en 2de prijs, eene bronzen medaille, aan A. de Groot Jr. te 's Hage. — VII. Eene verzameling van minstens 20 stuks in bloei zijnde gnaphalium's. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan A. Doijen onder Wassenaar. — IX. Eene verzameling afgesnedene dahlia bloemen. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan J. van Stralen onder Wassenaar. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan A. de Groot te 's Hage. 3de prijs, een getuigschrift, aan L. L. van Meerbeke te 's Hage. — X. Eene verzameling van 20 stuks hoefbladige geraniums, uitmuntende in verscheidenheid van bloemen en bladen. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 5, aan W. Starke te 's Hage. — XI. Eene verzameling sierplanten. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan A. de Groot te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan W. A. Zalme te 's Hage. — XII. Een bloementafel, bevattende 12 verschillende bloeijende potgewassen. 1ste prijs, eene zilveren medaille, aan W. A. Zalme te 's Hage. 2de prijs, eene bronzen medaille, aan D. Boer en Zonen te 's Hage. — XIII. Een aquarium. 1ste prijs, eene zilveren medaille en f 10. en 2de prijs, eene bronzen medaille, aan H. E. Bontjes, te Amsterdam.

AMSTERDAM 12 *september*. — Met genoegen vernemt men dat de belangrijkheid der alhier gehouden tentoonstelling voor het onderwijs het denkbeeld heeft doen ontstaan, om een beredeneerd verslag van de meest belangrijke voorwerpen in het licht te doen verschijnen. Eenige leden van het hoofdbestuur van het Ned. Onderwijzers-Genootschaps hebben zich vereenigd om een overzigt te geven van hetgeen uit de verschillende rubrieken waardig is der vergetelheid te worden ontrukt en de tentoonstelling in haar waarde voor het onderwijs uitvoerig te leeren kennen.

— In de heden gehouden zitting van den Gemeenteraad is tot leeraar in de Engelsche taal en letterkunde aan het stedelijk gymnasium benoemd de heer C. H. Gunn, te Rotterdam.

— Van goederhand verneemt men, dat het hoofdbestuur der vereeniging het Metalen Kruis besloten heeft, eenparig, voor de invitatie van de vereeniging het IJzeren Kruis, ter bijwoning der septemberfeesten te Brussel, beleefdelijk te bedanken.

UTRECHT 12 *september*. — Gisteren avond ten zeven ure arriveerde alhier met den gewonen trein van Emmerik H. K. H. de Grootbertogin van Saksen-Weimar. Zij werd aan het station opgewacht door den Commissaris des Konings in deze provincie, terwijl

de generaal-majoor van Mulken uit Haarlem was gekomen, om H. K. H. namens Z. M. te verwelkomen. Tevens was er eene eerewacht van de infanterie aan het station, terwijl de artillerie-muziek zich ook aan den spoorweg bevond. H. K. H. is dadelijk met een hofrijtuig van H. M. de Koningin-Moeder naar Soestdijk gereden.

Morgen, ongeveer half elf ure, wordt per extra-trein Z. M. den Koning verwacht, om H. K. H. te Soestdijk een bezoek te brengen en denzelfden dag weder per extra-trein naar 's Hage te retourneren.

Heden wordt hier ook nog Grootvorst Michael verwacht, komende van Duitschland. (U. C.)

's HERTOGENBOSCH 11 *september*. — Heden morgen zijn de werkzaamheden van het zesde Nederlandsche taalcongres aangevangen. De leden, binnengeleid in de ruime zaal van de societeit Casino, hadden reden den smaak te bewonderen, waarmede zij versierd was. De Hollandsche en Belgische kleuren waren overal, naar dit pas gaf, dooreen gevlochten en maakten één Neêrland aanschouwelijk. Jhr. mr. Verheijen, voorzitter van de regelings-commissie, inspecteur van het lager onderwijs in deze provincie, opende het met eene rede even sierlijk als welsprekend. Na den loop der voorafgaande congressen herdacht te hebben, gaf hij te kennen, dat ds. van Oosterzee van Oirschot in eene bestuurs-vergadering van het genootschap van kunsten en wetenschappen in Noordbrabant het voorstel had gedaan tot het houden van het Vlaamsch- en letterkundig congres binnen 's Hertogenbosch, wat gereedelijk werd aangenomen en met dien bijval bekroond, waarvan de huidige dag het bewijs mogt leveren. Bovenal roemde hij de ingenomenheid met het congres bij missive kenbaar gemaakt door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, die zelfs eenige boekwerken aan het congres had toegezonden, de belangstelling door den Prins-Regent van Pruisen schriftelijk te kennen gegeven; hij zag verder de ondersteuning van het congres in de tegenwoordigheid van den heer Commissaris des Konings in dit gewest en in die van heeren Gedeputeerden, in de rijke opkomst van zoo vele taalgeleerden van Noord en Zuid. Hij bragt in herinnering den afgestorven steunpilaar der congressen, Prudens van Duyse, en wees op vader Gats, wiens sterfdag op morgen den 12 september invalt, welks buste om deze reden mede tot opsiering der zaal was aangewend. Het doel en het nut der congressen besprekende, gaf hij zijne dankbaarheid te kennen voor de welwillendheid, waarmede de oproeping der regelings-commissie was beantwoord, prees inzonderheid die der Vlaamsche broeders, die daardoor weder het bewijs toonden van hunne ware liefde tot verbroedering en sloot met den wensch, dat het congres eene schrede nader mogt brengen tot ontwikkeling en beschaving van de Nederlandsche taal. (Luide toejuiching.)

Prof. Heremans van Gent nam daarop het woord en bedankte den voorzitter regt hartelijk voor de door dezen uitgebragte woorden op de Vlaamsche geleerden tot het Congres opgekomen, en gaf zijnerzijds te kennen, dat Noord- en Zuid-Nederland op letterkundig gebied takken waren van denzelfden stam. (Luide toejuiching.)

Thans de orde zijnde het zamenstellen van een bureau, werd door den president der regelings-commissie daartoe de gelegenheid geopend. Op voorstel van prof. de Vries, die hierbij in herinnering bragt, hoedanig diengaande in vorige congressen was gehandeld, werden de voorzitter en de secretaris der regelings-commissie, jhr. mr. Verheijen en dr. Godefroi, bij acclamatie als zoodanig voor het tegenwoordig benoemd, welke zich deze keuze, na het uitbrengen van eenige woorden, die van aanveling in het aanvaarden van de hun opgelegde taak en van dankbare erkentenis tevens getuigden, lieten welgevallen, waarna eerstgenoemde onmiddellijk de vergadering van het congres opende. Tot tweede voorzitters werden bij acclamatie benoemd de heeren baron de St. Génois en mr. J. Versfelt, raadsheer in het Provinciaal Geregtshof van Noordbrabant, lid der regelings-commissie, en tot tweeden secretaris werd uitgenoodigd prof. Heremans, die zich mede bereid betoonden de hun opgelegde taak te vervullen. Hoewel hiermede het bureau compleet was, maakte de voorzitter voor ds. van Oosterzee, wien de eer van het ontwerp tot het houden van het congres toekomt, plaats te nemen onder de leden van het bureau, wat met acclamatie werd aangenomen. Na de zamenstelling van het bureau namen de eigenlijke werkzaamheden van het congres een' aanvang. De secretaris deed op uitnoodiging van den voorzitter voorlezing van de ingekomen brieven, waaronder die van Z. M. den Koning en van den Prins-Regent van Pruissen eene eerste plaats bekleedden; van de overige werd slechts melding gemaakt, evenzeer als dit het geval was met de ingekomen boekwerken.

Prof. de Vries deed na bekomen verlof van den voorzitter eene mededeeling aangaande de hartelijke ontvangst, die hem in België was bereid, gedurende zijn oponthoud aldaar, ter bijwoning van de plegtigheid, gepaard gaande met de onthulling van het monument ter eere van Jacob van Maerlant te Damme; hij roemde zeer de warme belangstelling van den Gouverneur van West-Vlaanderen voor die provincie in alles wat hare taal en zeden aangaat, en kweet zich van de vereerende taak hem opgelegd, om namens gezegden Gouverneur van diens belangstelling voor het congres in de vergadering van hetzelve te doen getuigen.

Daarna werd het woord gegeven aan den eersten spreker, den heer D. J. den Beer Poortugael, van Breda. Deze droeg eenige door hem voor deze gelegenheid vervaardigde dichtregelen voor, welke geuteld waren: Aan Vlaanderen en de Vlamingen. De vele energieke uitdrukkingen, in dit gedicht voorkomende, gaven de vergadering ruimschoots de gelegenheid tot herhaalde luide toejuiching.

Als tweede spreker is opgetreden de heer Ecrevisse van Eecloo (schrijver van de bokkenrijders); deze stelde zich ter behandeling de vraag: Wat bedoelen, wat willen wij? Als antwoord daarop gaf de spreker te kennen, dat bedoelen en willen niet anders was dan broederzin en eendragt. Ter bereiking van dat oogmerk deed hij een voorstel om door het congres in behandeling te worden genomen, hetzij geheel of gedeeltelijk, welk veelledig voorstel op het oog had eene meer stoffelijke vereeniging tusschen Noord en Zuid, waartoe zou kunnen bijdragen onder meer eene naauwere verbinding door spoorwegen, eene betere regeling van het postwezen, eene commissie der beide Rijken, ter bevordering van beider welvaart, eene gemeenschappelijke akademie voor de Nederlandsche taal en letterkunde, eene eenparige benaming der maten en gewigten, een zelfde muntstelsel, de opheffing der paspoorten voor beide Rijken enz. Spreker verlangde dat al deze onderwerpen aan het oordeel van eene commissie onderworpen zouden worden, opdat deze zou uitmaken welke punten door het congres in overweging konden genomen worden. Op de vraag des voorzitters of het het verlangen van de vergadering was, dat zoodanige commissie zou worden benoemd, wat door staan en blijven zitten moest worden beantwoord, bleek het dat eene overgroote meerderheid tegen eene commissie en alzoo tegen het voorstel was.

De vergadering, voor ruim een half uur opgeheven, ving na de pauze hare werkzaamheden aan met het woord te geven aan prof. de Vries van Leyden, die verslag uitbragt omtrent den staat van het woordenboek. Dat even meesterlijk gestelde als voorgedragen verslag gaf niet alleen om de vele belangrijke zaken die het bevatte, om de vorderingen die er gemaakt zijn gedurende het tijdperk van 4 jaren, in het belang van dat woordenboek ruime stof tot tevredenheid, ondanks den reuzenarbeid van zulk een werk, waaraan door velen bouwstoffen zijn en nog worden geleverd, welker schifting en scheiding onder het beheer van spreker en dr. te Winkel te Leyden reeds het resultaat heeft opgeleverd, dat de eerste letter van het woordenboek is afgewerkt, maar ook van de sierlijke wendingen waarvan spreker meermalen gebruik maakte, welke, herhaaldelijk met de bijvalsbetuigingen der vergadering begroet, tot bewijs mogten verstrekken van de belangrijkheid van het verslag zelve en het genoegen dat daardoor aan de vergadering geschonken werd.

De voorzitter maakte na de lezing van dit verslag aan de vergadering bekend, dat er eene lijst ter inteekening op het te drukken verslag was nedergelegd, ten einde ieder in de gelegenheid te stellen een exemplaar van het verslag te bekomen.

En hiermede waren de werkzaamheden van den eersten dag ten einde. De voorzitter deelde vóór hare opheffing mede, dat het uur der vergadering van den volgenden dag door het bureau was gesteld op 10 ure.

De indruk, die deze eerste bijeenkomst op de leden van het congres heeft gemaakt, is volgens het algemeen gevoelen groot, met ware belangstelling wordt de volgende zitting te gemoet gezien.

Heden avond gaf de liedertafel Oefening en Uitspanning te 's Bosch een fraai concert, dat door eene tallooze menigte, maar ook door de meeste leden van het congres werd bijgewoond. De erkende verdiensten dezer liedertafel werden niet slechts door haar gehandhaafd, maar ook door de luide toejuichingen der toehoorders op waren prijs gesteld. Hiertoe zal voorzeker niet het allerminst bijgedragen hebben de verzameling der opgezongen stukken, die eensdeels den waren broederzin kenmerkten, anderdeels vaderlandsliefde en verheffing onzer schoone Nederlandsche taal op den voorgrond stelden.

GOES 10 *september*. — Als eene zeldzaamheid deelt men mede dat H. Driedijk, dienstknecht bij mej. de wed. Wehry, te 's Heerenhoek, in het bezit is van twee spierwitte eksters met roode oogen, dezen zomer op gemelde hofstede uitgebroeid.

WAGENINGEN 11 *september*. — Eergisteren had een oppassend jongeling alhier het ongeluk door duizeligheid van een schommel af te vallen, ten gevolge waarvan hij weinige oogenblikken daarna overleed.

ARNHEM 11 *september*. — Heden zijn van de verschillende korpsen infanterie (met uitzondering van die welke zich in de legerplaats te Millingen bevinden). de miliciens der ligting van 1859, die zich bij die korpsen tot eerste oefening onder de wapenen bevinden en aan welke een nummer is ten deel gevallen dat hen vrijstelt om voor ontbrekende vrijwilligers bij die korpsen onder de wapenen te blijven, met onbepaald verlof naar hunne haardsteden vertrokken. Diegenen, welke zich in bovengemelde legerplaats bevinden, zullen onmiddellijk, wanneer zij in hunne garnizoensplaatsen zullen zijn teruggekeerd, in het genot van groot verlof worden gesteld.

ZWOLLE 10 *september*. — Ten einde de door den raad der Ned. Centraal-Spoorweg-maatschappij aangevraagde concessie tot aanleg van eene spoorweglijn van Kampen over Zwolle, Almelo en Oldenzaal naar de Duitsche grenzen te ondersteunen, heeft de Gemeenteraad alhier, onder dagteekening van 8 dezer, aan Z. M. den Koning een adres van adhaesie ingezonden.

WIJHE 11 *september*. — Het water op den IJssel is nog steeds wassende. Waterhoogte heden avond ten 6 ure 2.99 el boven A. p.

Men is hier thans druk bezig met het binnenhalen van de tarwe, haver en gerst; de opbrengst is buiten verwachting, doch de kwaliteit laat veel te wenschen over.

LEEUWARDEN 10 *september*. — Van Niawier wordt berigt dat sedert eenigen tijd aldaar het gerucht liep, dat zich in de Oude Paezens eene ontzaggelijke groote visch ophield. Woensdag den 5 dezer werd dit dier in de dorpsvaart gezien. Donderdag werd er jagt op gemaakt, doch bij de ontoereikende hulpmiddelen gelukte het dien dag niet het dier te vangen. Vrijdag morgen werd de arbeid, met beter overlegde hulpmiddelen, hervat en des namiddags gelukte het aan de onvermoeide pogingen van vele ingezetenen het dier magtig te worden. Het bleek een steur te zijn van 2,533 el (8½ voet) lengte, bij eenen omtrek, op het dikste gedeelte, van 1.117 el (3¾ voet). Levend gewogen had het de zwaarte van ruim 80 Ned. ponden.

— Gedurende de maand augustus zijn 54 Runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven, (terwijl nog, volgens later ontvangen berigt, in de vorige maand 3 runderen zijn gestorven), en 35 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, afgemaakt, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 1606.

GRONINGEN 10 *september*. — Heden heeft alhier de feestviering plaats gehad van het 25jarig bestaan van het Godgeleerd gezelschap, waarvan het tijdschrift *Waarheid in Liefde* uitgaat. In een der localen der Harmonie werden de tegenwoordige en eenige vorige leden eerst welkom geheeten door prof. Hofstede de Groot, die vooral de afgestorven leden gedacht, wier beeldtenissen de zaal versierden. Daarna hield ds. J. Busch Keiser, predikant te Mensingeweer, de feestrede over den oorsprong en de werkzaamheid van het gezelschap en deszelfs betrekking tot de gemeente en de wetenschap in de toekomst. Hierop volgden toespraken van ds. Meyboom, van Amsterdam, en ds. Swiers, van Havelte. De feestviering werd met een' vriendschappelijken maaltijd in den Doelen besloten.

VEENDAM 10 *september*. — Gisteren nacht had alhier een brutalen kerkroof plaats. Uit de R. C. kerk zijn bijna alle gouden beelden, zilveren ornamenten en andere kostbaarheden ontvreemd; van de kasten achter het altaar, waarin het meeste geborgen was, heeft men de sloten opengebroken, en daaruit alles wat waarde had medegenomen; ook de kerkbussen zijn stukgeslagen. Het schijnt dat de dieven bij een raam nabij het altaar ingekomen zijn, alwaar de ladder van een buurman stond; van buiten is er weinig geweld gepleegd. Het ontvreemde moet van groote waarde zijn.

Blijkens eene mededeeling van den Nederlandschen consul te Cadix is de cholera weder in eene hevige mate uitgebroken in de omstreken van Gibraltar en te Malaga, alsmede te Valencia en te Toledo.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 12 September.

OVERLEDEN: J. de Wit, wed. A. Stadhouder, 49 j. — A. J. H. Frölich, wed. L. de Vos, 42 j. — A. Hees, wedr., van L. Roetman, 92 j. — B. Maraman, z., 1 j. — A. Glavimans, z., 3 m. — J. Bout, wedr. van T. de Groot, 73 j. — M. Brubach, d., 8 m. — G. van den Heilegenberg, wedr. van A. Snelleman, 80 j. — A. M. Fransen, d., 1 j.

BEVALLEN: J. H. Rietmeijer, geb. Derksen, z. — J. Baumgart, geb. Mengelberg, z. — L. Schalk, geb. van Gemert, d. — D. Rotmans, geb. van der Wal, d. — C. Aanstoots, geb. Smits, z. — M. Broekman, geb. Raadtgever, d. — A. C. van Welzenis, geb. Steegman, z. — E. van Schreers, geb. Schuurman, d. — M. Kok, geb. Seton, z. — P. W. Sonderwal, geb. Bakker, z. — J. Weenink, geb. Vis, d. — A. van Dijk, geb. van 't Slot, d.

GEHUWD: J. Lobenstein, jm., 23 j., met H. W. van den Bos, jd., 22 j. — J. Meijerhoeven, wedr., 54 j., met J. M. van Heukelen, wed. D. Broekhuyzen, 52 j. — A. van Leeuwen, jm., 24 j., met N. Vermeulen, jd., 27 j. — H. L. Luining, jm., 28 j., met C. van Wageninge, jd., 25 j. — F. Rossie, jm., 26 j., met J. van der Smaal, jd., 24 j. — S. C. M. Duykers, jm., 24 j., met A. A. Lorwa, jd., 28 j. — L. Punselie, jm., 29 j., met K. M. van der Blom, jd., 24 j. — J. G. Willemsen, jm., 28 j., met J. M. Dumas, jd., 32 j. — J. Spetter, wedr., 55 j., met S. van Collem, jd., 66 j. — H. Delfgaauw, wedr., 59 j., met P. van Putten, wed. M. van der Kruyt, 46 j. — G. M. B. Camesi, jm., 40 j., met S. M. Illem, jd., 34 j. — H. J. Schaap, jm., 22 j., met J. E. van Hoek, jd., 25 j. — J. Martinot, jm., 33 j., met J. H. Thiel, jd., 26 j. — A. van Meerbeek, wedr., 56 j., met A. Koster, wed. J. H. de Hoog, 42 j. — F. W. Mullss, jm., 36 j., met G. Moulijn, jd., 27 j. — J. Borsboom, wedr., 33 j., met E. van der Graaf, wed. G. van Gelderen, 34 j. — H. M. Braams, jm., 22 j., met D. Dunk, jd., 24 j. — G. R. Schellenberg, jm., 38 j., met W. C. van Burik, jd., 33 j. — J. M. van Binsbergen, jm., 27 j., met J. M. Dupken, jd., 26 j. — G. M. Hogerzeil, jm., 25 j., met C. J. Koningsberger, jd., 23 j. — J. K. Beekman, jm., 34 j., met M. van Eybergen, jd., 32 j. — H. van Dalen, jm., 24 j., met A. A. Seegers, jd., 27 j.

242ste Staats-Loterij.

5de Klasse, 14*de Lijst*.

Trekking op 12 September.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 50000: N.º 17784

" " - 1000: " 9158 11969 18362 19226

" " - 400: " 4165 11189 17178

" " - 200: " 3173 10969 12435 17328 18840

" " - 100: " 2780 3347 7376 7606 12765 14139 14508

Prijzen van *f* 70:

54 2521 5811 8204 10322 12398 15194 17569
152 2569 5841 8232 10330 12631 15263 17720
192 2691 5855 8253 10408 12665 15383 17878
237 2692 5900 8329 10476 12912 15437 18034
284 2709 6064 8402 10526 13071 15564 18107
479 2756 6067 8474 10667 13075 15590 18115
538 2802 6263 8563 10720 13115 15607 18117
579 2891 6453 8601 10745 13301 15632 18120
599 2944 6464 8783 10751 13345 15798 18169
624 3008 6559 8804 10782 13560 15928 18200
671 3050 6610 8883 10912 13725 15985 18284
684 3851 6619 8888 10992 13751 16141 18289
1072 3960 6640 8983 11111 13870 16155 18345
1137 4010 6728 9077 11183 13911 16242 18375
1152 4086 6740 9083 11255 13931 16375 18404
1161 4110 6782 9205 11317 13966 16462 18416
1191 4203 6783 9235 11427 13997 16688 18864
1430 4383 6824 9333 11576 14167 16751 18983
1606 4494 6830 9337 11637 14169 16840 19082
1834 4661 6977 9365 11709 14246 16866 19223
1887 4894 7036 9480 11817 14248 16868 19340
1900 5018 7155 9491 11818 14319 16938 19347
1928 5116 7230 9506 11909 14302 16986 19356
1987 5154 7352 9526 11932 14584 17041 19368
2060 5162 7426 9639 11966 14657 17089 19572
2145 5193 7492 9661 12018 14688 17090 19409
2158 5238 7568 9814 12085 14706 17202 19433
2263 5358 7572 9823 12224 14809 17313 19591
2327 5435 7747 10104 12286 14836 17316 19621
2334 5444 7803 10176 12298 15014 17319 19776
2354 5460 8012 10192 12363 15017 17485 19829
2360 5560 8052 10224 12369 15033 17511 19999
2377 5738 8095 10234 12389 16118 17549

Cargalijsten.

Amsterdam.

ARCHANGEL, Gesina, de Jonge. — 1815 tw. Rogge, C. A. Schaezler.

ARCHANGEL, Nanetta, Ontjes. — 1450 tw. Rogge, C. A. Schaezler.

ARCHANGEL, Fortuna, Wenninga. — 1781 tw. Rogge, Wed. J. d'Arripe en Co.

ARCHANGEL, Telemachus, Hazewinkel. — 1 lading Lijnzaad, G. Fikenscher.

ARCHANGEL, Aurora, Braake. — 1694 tw. Lijnzaad, C. A. Schaezler.

PETERSBURG, Aurora, Boon. — 1430 tw. Rogge, C. A. Schaezler.

RIGA, Olga, Matson. — 1 l. Hout, C. v. d. Stadt en Zn.

RIGA, Bernardina, Olthaus. — 1 lading vuren Kroonbalken, Order.

RIGA, Familietrouw, Jonker. — 1484 tw. Lijnzaad, [illegible]

RIGA, Catharina Johanna, Tobiassen. — 1 lading [illegible] en bovenmaats greenen en vuren Balken, Ruyter en Co.

NERVA, Morgenster, Schlyter. — 1 lading Greenen en vuren Balken, van Heukelom en Vollenhoven.

DANTZIG, Jantina, Heijenga. — 2035 sch. Rogge, Elizbacher en Co.

HAMBURG, Trientje, Koopman. — 300 v. Honig, Wed. W. Wieffering; 534 Huiden, Order.

STETTIN, Erndte, Brutt. — 3642 bl. Zink, Order.

STETTIN, Jonge Piet, Neikens. — 50 l. Koolzaad, Order.

AARHUUS, Gesina, Banting. — 70 l. Koolzaad, Order.

AARHUUS, Henriette, Hansen. — 40 l. Gerst, Order.

BREMERHAVEN, Jonge Barend, Oosterhuis. — 12,000 Pijpstaven, Order; 7 b. Gambier, Order te Rotterdam.

BREMERHAVEN, Margaretha, Malder. — 9000 okah. en 12,000 Pijpstaven, Order.

Hoogerpolder.

KONINGSBERGEN, Allegonda, Doyen. — 3250 sch. Lijnzaad, Wessanen en Laan.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z O—O)
Aangekomen.
12 sept. *Johanne*, Hansen, Frederikstad (opgezeild n. Dordt)

Hellevoet (O) *Aangek.*
12 sept. *Hart*, Buckson, Brouwershaven
Vertrokken.
Earl of Auckland (s), Londen
Seahorse (st.), Hull
Buto, Meijer, Engeland
Argo, Smith, Newcastle
Maria Johanna, v. d. Gaauw, Gibraltar
Delphijn, Hazewinkel, Triëst
Johanna, Fehling, Oostzee
Balance, Voss, dito
Eagle, Garwood, Ipswich

Brielle (Z O—O) *Aang.*
13 sept. *Concordia* (st.), Londen
Vertrokken.
Prince Queen (st), Hull
[illegible] (st.), Goole
[illegible]*heffer* (st), Havre
North Star, Chicken, Newcastle
Hannah Mary, Gerrard, Scarborough
Hendrika, Zoutman, Oostzee
Ruske Hooites, Donema, dito

Harlingen (O. N. O.)
12 sept. Niets gepasseerd.

Amsterdam *Vertr.*
12 sept. *Maneschiena*, v. d. Wijk, Napels
Hansen, Koningsberg.
Familienshaab, Meinertz, dito

Vlissingen *Aangek.*
10 sept. *Anco*, Guircovich, Odessa

—o—

Batavia (Per Telegraaf)
Aangekomen.
vóór 24 julij *Duiveland*, Hagers, Rotterdam
Whampoa, Butner, dito
Twee Gezusters, Keuzekamp, dito
Henriette Geertruida, de Boer, Amsterdam
Straat Baly, Schol, dito
Zeemeeuw, Kayzer, dito
Baron v. Hardenbroek, Henny, dito
Tjielingsie, Onwehand, d°
Catharina & Geertruida, Mos, Sunderland n. Hong Kong
Christiaan Louis, Brinkqq., Hong Kong
Resident van Son, v. d. Hoff, Singapore
Isaac da Costa, Löschen, dito

Marseille *Aangek.*
7 sept. *Bérénice* (st.), Bakema, Livorno
(zou 9 n. Gibraltar vertr.)

Gibraltar *Vertr.*
4 sept. *Cornelia* (st.), (v. Rott.) Napels

Bordeaux *Vertr.*
8 sept. *Ondine* (st.), Amst.
Bordeaux (st.), Rott.

Liverpool *Vertr.*
8 sept. *Geziena*, Doekes, Curaçao en Maracaïbo

Milford *Binneng.*
10 sept. *Sir Richard*, Hughes, Rott. n. Runcorn

Guernsey *Aangek.*
7 sept. *Admiral Windham*, Allcock, Rott.
Alberdina, Scherpbier, Dantzig en Helvoet

Plymouth *Binneng.*
10 sept. *Pride*, Bignell, Liverpool n. Dordt
Aangekomen.
10 *Marco*, Richardson, Rott.
Bij **Plymouth** *Aangek.*
10 sept. *H. Vinc. v. Paulo*, de Groot, Batavia n. Nederland

Bij d. **Meeuwensteen**
Aangekomen.
7 sept. *O'Thijen*, Addicks, Soerabaija n. Rott. (l. v. St. Helena)

Bij de **Owers** *Aangek.*
8 sept. *Wendelina*, Hilbrands, Rott. n. Triëst

Bridport *Aangek.*
10 sept. *Anna Hendrika*, Ebling, Riga

Londen *Uitgekl.*
10 sept. *Cathar. Charlotte*, Eisinga, Wick
11 *Battruida Battruida*, Braam, Kopenhagen
In lading.
Bruiser, Wills, Rott.

Gravesend *Aangek.*
10 sept. *Catharina*, Wierama, Workum

Lowestoffe *Aangek.*
9 sept. *Lucretia* (kof), [illegible]

Hull *Aangekomen*
9 sept. *Orion*, Buiten, Nerva
10 *Concord*, Frisk, Dordt

Middlesbro' *Aangek.*
10 sept. *Perseverance*, Long, Dordrecht

Hartlepool *Aang.*
9 sept. *Elizabeth & Jane*, Carter, Dordrecht

Seaham *Aangekomen*
9 sept. *Nelson*, Robson, Schiedam

Shields *Aangekomen*
10 sept. *Geerdina*, Stuit, Rotterdam
Dove, Smith, Dordt
Polka, Frisk, Schiedam
Dido, v. Wijk, dito

Newcastle *Uitgekl.*
10 sept. *Stientje Roemeling*, Bruins, Nerva
Magdalena, Buining, Dantzig
Onderneming, Mooi, Gothenburg
Noordster, Hartog, Malmoe
Elisabeth Geertruida, Janknecht, Groningen
In lading.
Gepbina, Lohman, Triest

Wick *Aangekomen*
7 sept. *Wijbrandus Udo*, Kiers, Dundee
Nijverheid, Bossinga, d°
Vertrokken.
8 *Catharina*, Oldenburger, Harburg

Antwerpen *Vertr.*
10 sept. *Livorno Packet*, Melenberg, Holland
11 *Adrianus Johannes*, Addens, Fernambuck

Hamburg *Vertr.*
18 sept. *Twee Gebroeders*, Butter, St. Pet.

Busum *Gepass.*
6 sept. *Karsina*, Waterborg, Meldorf n. Agger-Kan.

Bremerhaven *Aang.*
10 sept. *Jantje*, Bakker, Sappemeer
Sophia, Bieze, dito
Vertrokken.
10 *Goede Hoop*, Kluever, Amsterdam

Dantzig *Aangekomen*
9 sept. *Vriendschap*, Bieze, Wick
Hendrika Wilkens, Vos, Amsterdam
Jonge Pieter, Colle, dito
Jonge Andries Steffens, d°
Vertrokken.
9 *Frouke Egberdina*, Lukje, St. Petersb.

Pillau *Aangekomen*
8 sept. *Hendrika Gezina*, Pronk, Newcastle
Gratitude, Kolk, dito

Memel *Aangekomen*
7 sept. *Paul Friedrich*, Kreplien, Schiedam
8 *Ernst August*, Fretwurst, Rotterdam

Kroonstad *Aangek.*
1 sept. *Dublin*, Lane, Amst.
5 *Reintje*, Teensma, dito
Louisa Helena, Aggen, Newcastle

Gothenburg *Uitgekl.*
8 sept. *Mathilde*, Hansted, Holland

Arendahl *Aangek.*
30 aug. *Jan Hero*, Naatje, Zwolle

Bergen *Aangekomen*
28 aug. *Enjetta*, Buswijk, Delfzijl
31 *Arend*, Goosens, Rott.
Æolus, Dekker, Amst.
Vertrokken.
31 *Alberdina Tjetskind*, v. d. Bos, Rusland

Randers *Aangekomen*
3 sept. *Margrietha Antina*, Jager, Amsterdam
5 *Renske*, Neppérus, Newe.

Kopenhagen *Gepass.*
10 sept. *de Hoop*, Pott, St. Pet. n. Antwerpen

Elseneur *Aangek.*
9 sept. *Orion*, Strack, Riga n. Delfzijl
Geziena Geertr., Schut, Libau n. Londen

Fredrikshavn *Gepass.*
4 sept. *Hermanus Gerardus*, Rosenberg, Amsterdam n. Malmoe

Holtenau *Aangek.*
8 sept. *Catharina Cornelia*, de Jonge, Callundborg naar Hull

Rendsburg *Aangek.*
6 sept. *Maria*, Hoekstra, Bremen n. Stettin
8 *Jacoba*, Teensma, Dantzig n. Oldenb.
Gesina, Katerburg, Hartlepool
9 *Maria*, v. d. Star, Dantzig n. Vegesack
Rose, Brunckhorst, Stralsund n. Amst.
10 *Nijverheid*, Koops, Hartlep. n. Oostzee

—o—

Emden 10 sept. Het schip *Alliance*, kapit. Hilliers, van Sunderland naar Geestemunde, is heden morgen op het rif van Borkum totaal verongelukt, en het volk daarbij omgekomen.

Scarborough 10 september. De vischpinken *Helena & Maria*, *Arie & Gijsbert*, Ruiter, *Maria*, Spaans, en *Koophandel en Zeevaart*, den Dulk, allen v. Scheveningen, en *Vrouw Geertje*, de Jonge, van Katwijk, zijn wegens nadeweêr alhier binnengel.

—o—

11 sept. De wind te **Falmouth** N. en te **Deal** N. O.

—o—

Rotterdam *Uitgekl.*
11 sept. *Jan Daniel*, Zweede, Carlill
Eendragt, Bos, St. Pet.
Urda, Pettersen, Bergen

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoogwater 13 sept.: 1ste getijde 1 ure 50 min.; 2de get. 2 ure 14 min.

Arnhem. Waterhoogte 11 sept. 3.40 el.

Keulen. Rijnhoogte 11 sept. 13 v. 10 d. Rijnl.

—o—

Advertentiën.

Getrouwd:

J. M. VAN BINSBERGEN
met
J. M. DUPKEN.

Rotterdam
12 *September* 1860.

Getrouwd:

G. M. HOGERZEIL,
Predikant te 's Heer Abtskerke,
en
C. J. KONINGSBERGER.

Rotterdam
12 *September* 1860.

Heden overleed, na eene langdurige ziekte, mijn geliefde Echtgenoot JACOB ROODENBURG, in den ouderdom van 58 jaren.

Vlaardingerambacht A. VAN BRENINGEN,
den 8 September 1860. Wed. J. ROODENBURG.

ACADEMIE
VAN
BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN
te ROTTERDAM.

BESTUURDERS der Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen geven kennis, dat zij tot het **AANNEMEN van LEERLINGEN** Zitting zullen houden in een der Localen van de Academie, op DINGSDAG en WOENSDAG den 25 en 26sten dezer maand, des avonds van 7 tot 9 ure.

De Kweekelingen voor de Afdeeling Beeldende Kunsten moeten boven de 12 jaren en die voor de Afdeeling Technische Wetenschappen boven de 13 jaren oud zijn, en de laatsten voor hunne Inschrijving bewijzen geven, dat zij in het Lezen, Schrijven en de vier Hoofdregelen der Rekenkunde, met de gewone en tiendeelige Breuken, genoegzaam bedreven zijn.

Rotterdam, 12 *September* 1860.

Namens Bestuurders voornoemd,
C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN,
Lid en Secretaris.

GENERAL STEAM-NAVIGATION COMPANY.
ROTTERDAM EN LONDEN.

De Stoom-Schepen vertrekken met Passagiers en Goederen geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.

SEPTEMBER 1860.

Donderdag 13, 's morgens 10 ure. | **Dingsdag 18**, 's middags 12 ure.
Zaturdag 15, „ 11 „ | **Donderdag 20**, 's namiddags 2 „

VRACHTEN: Groote Kajuit £ 1.10.—, heen en terug £ 2.5.—.
Voor-Kajuit „ —.17.6, „ „ „ 1.6.6.

GEBROEDERS SMITH, *Agenten.*

STOOMBOOTVAART TUSSCHEN
ROTTERDAM en HULL,

Voor PASSAGIERS en GOEDEREN.

De Rader-Stoomboot **SEA GULL**, Kapitein **C. M. Sawyer**, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL AANSTAANDEN ZATURDAG, des morgens ten 8 ure.

Adres bij *J. B. CROL & Co.*

ROTTERDAM & HULL.

Iederen WOENSDAG en ZATURDAG.

Het Stoomschip **ENCHANTRESS**, Kapitein **Tho. Farr**, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Zaturdag 15 September**, des morgens.

De Agenten *SEEUWEN & Co.*

ROTTERDAM—NEWCASTLE.

Voor Passagiers en Goederen.

De Stoomboot **LORD RAGLAN**, Kapitein **John Hart**, zal van hier naar NEWCASTLE vertrekken ZATURDAG 15 dezer, des morgens vroeg.

Adres bij *D. BURGER & ZOON.*

[illegible] WORDT GEVRAAGD:
met November, een **beldwame**
WERKMEID,
die de P. G., goed met de **Wasch** kunnende omgaan.

Adres Wijnhaven, wijk 2—226.

HET GROOT GENEESMIDDEL VOOR ALLEN.
Bekend door de geheele Wereld.

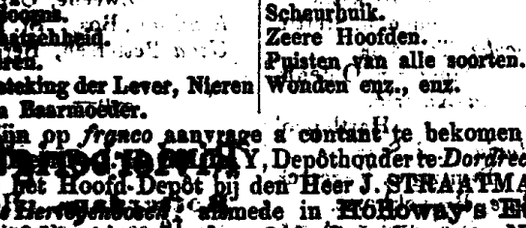

De ZALF van HOLLOWAY.
Waterzucht, Verlamming, Stijve Gewrichten.

Hoewel de bovengenoemde Ongemakken zeer verschillend van aard zijn, worden zij bijna allen op dezelfde wijze behandeld. Door de Zalf van Holloway moeten de ergste gevallen van zulke Ziekten in betrekkelijk korten tijd genezen worden, wanneer met alle andere middelen reeds te vergeefs beproefd heeft.

Men smeert daartoe de aangedane deelen goed met de Zalf in wrijven. Bij alle ernstige gevallen van dien aard moeten de Pillen ook volgens het voorschrift, dat bij iedere Doos is, gebruikt worden.

De Zalf en Pillen moeten te zamen gebruikt worden voor de genezing der volgende Kwalen.

Open Beenen.	Jicht.
Zwerende Borsten.	Lendenpijn.
Brandwonden.	Aambeijen.
Steenpuisten.	Rheumatiek.
Beijen- en Muskietensteek.	Schurft.
Winterhanden.	Zwerende Tepels.
Kanker.	Keelpijn.
Slijmgezwichten.	Huidziekte.
Liefdoorns.	Schaurbuik.
Meligtigheid.	Zeere Hoofden.
Zweren.	Puisten van alle soorten.
Ontsteking der Lever, Nieren en Baarmoeder.	Wonden enz., enz.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij de Heeren **[illegible]**, Depôthouder te *Dordrecht*, aan het Hoofd-Depôt bij den Heer J. STRAATMAN, te *'s Hertogenbosch*, alsmede in Holloway's Etablissement te *Londen*, 244, Strand, en te *New-York*, 80, Maiden-Lane.

Door het vermeerderd Debiet zijn de op nieuw verminderde prijzen nu de volgende: Potjes Zalf van *f* 0.80, *f* 1.80, *f* 3, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 20.95.

*** Door de grootste Doozen of Potjes te nemen doet men zich groot voordeel.

NB. Bij ieder Dooje Pillen of Potje Zalf is een papier gevoegd dat den Patiënten aanwijst hoedanig te handelen.

„Die het doel wil moet de middelen gebruiken"

is een spreuk zoo algemeen bekend, zoo praktisch waar, zoo ontegenzeggelijk, dat het vreemd schijnen moet, dat er nog menschen zijn, die, ofschoon zij de waarheid er van beseffen, voor de toepassing echter terugdeinzen. Velen, vooral onder de langen tijd wikkende en wegende Nederlanders, zien gaarne eerst de middelen door anderen toegepast om dan nog eene massa van maar... en indien... in het midden te brengen en zich door den meer ondernemenden voorbij te zien streven. Voorzigtigheid is prijzenswaardig, maar waar zij wantrouwen wordt, houdt zij op eene deugd te zijn, en hoe zal een middel, dat met wantrouwen wordt ontvangen, goede uitkomsten opleveren, daar het al dadelijk ten halve wordt toegepast en reeds bij voorbaat is veroordeeld.

Gelukkig zijn er ook velen die gezond verstand genoeg bezitten om te begrijpen, dat het middel tot het doel leidt, dat het middel hetwelk men wil aanwenden niet ten halve, niet met wantrouwen moet toegepast worden en dat het niet genoeg is om een halve proef te nemen, om daarna te verklaren dat men niets gevorderd is.

Deze verblijdende ondervinding openbaart zich in het meer toenemend debiet van een Haarmiddel, hetwelk, hoe onvergelijkelijk van deugd het ook is, eerst moet aangewend, met volharding en met vertrouwen moet gebruikt worden, wil men van die heilzame uitwerking profiteren. Het is de bij velen reeds gunstig bekende

OUD CARTAGENA'S BERG-PLANTENOLIE.

Aan alle Lijders aan vroegtijdige vergrijzing en uitvallen van het Haar wordt zij met vertrouwen aanbevolen; het doel dat zij willen: herleving en vastzetting der Haarwortels, verelscht een middel, en dat middel is gevonden; het bestaat, sedert een jaar is het in Nederland bekend en reeds zijn er duizende flesschjes van verkocht, waarvan de Prijs, slechts ***60 Cents***, niemand, die het doel wil, mag terughouden, daar 3 à 4 flesschjes voor een jaar voldoende zijn.

Te Delft alleen verkrijgbaar bij A. BREETVELT Az.

Verder nog te bekomen:

Te Rotterdam uitsluitend bij J. H. Keller, Weste Wagenstraat; A. Reynardt, Hoogstraat, bij het Oostplein, en verder te

Arnhem, T. A. Stroetman.	Almelo, M. Slits.
Brummen, Mej. Spaen.	Leeuwarden, S. P. Postma.
Winterswijk, Mej. Hofman.	Harlingen, E. B. Winkeler.
Zutphen, H. van Eck.	Franeker, J. L. Tombroek.
Vorst, E. W. Weijers.	Bolsward, C. Stockman.
Oord, Buzerijck.	Gorredijk, S. G. Zwart.
Varsaveld, B. de Bruin.	Groningen, Feldbrugge & C°.
Deventer, Wed. J. W. Sauer.	Veendam, B. Vroom & C°.
Kampen, J. H. ten Hagen.	O. Pekela, J. T. Feldbrugge.
Zwolle, M. J. Biekart.	Appingadam, A. J. Spinhof.
Steenwijk, K. Timmermans.	Delfzijl, Mej. A. Peperboom.
Blokzijl, E. Bing Junior.	Loppersum, S. Tuuk.
Dalfsen, R. Frijling.	Noordbr., W. B. Thedinga.
Hasselt, van der Vecht.	Nieuwolda, H. S. v. Alken.

En meerdere Depôts in de andere Provinciën.

Openbare Verkooping.

De COMMISSIE voor de **Plaatselijke Werken** enz. van **Rotterdam** zal op Donderdag den 20 September 1860, des voormiddags ten 10 ure, aan het Stads Timmerhuis, in het openbaar Verkoopen:

p. m. 3900 Pond oud Geslagen .... **IJZER**;
„ 1600 „ „ Gegoten .... „
„ 680 „ „ Gevalvaniseerd „
„ 1000 „ „ **ZINK**;

1 Koperen **WATERKETEL**, wegende p. m. 78 Pond;

p. m. 900 Pond oud **TOUW**;

eenige **AFBRAAK**, bestaande in KOZIJNEN, BINDTEN, DEUREN, PLANKEN, PANNEN en Hardsteenen STOEPPALEN; alsmede **BOOMSTAMMEN** en **TAKKEN**; **RIJSHOUT** en **buiten gebruik gestelde Goederen**; alles liggende binnen en bij het Timmerhuis voornoemd.

Boomstammen en **Takken**, liggende aan de Schie, bij het zoogenaamde Galgenveld;

p. m. 4500 Pond oud Gegoten en p. m. 400 Pond oud Gegalvaniseerd **IJzer**, **Houten Ramen** en **Brandhout**, liggende op het Erf achter het Ziekenhuis, aan den Coolsingel; en

eenig **Brandhout**, liggende op het Meststaal aan de Rotte.

Alles op de Voorwaarden, die op de gewone dagen, van des voormiddags 9 tot des namiddags 3 ure, in het Stads Timmerhuis ter lezing liggen.

Al wat binnen het Timmerhuis en op bovengemeld Erf ligt kan bezigtigd worden op den vorigen dag, van des voormiddags 9 tot des middags 12 ure.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
SUIKER-VEILING te ROTTERDAM,

op Dingsdag 25 *September* 1860, *bestaande uit:*

15824 Kranjangs en Kanassers, liggende te ROTTERDAM.
8143 » » » » » AMSTERDAM.
2322 » » » » » DORDRECHT.
2535 » » » » » SCHIEDAM.
1603 » » » » » MIDDELBURG.

Amsterdam 24 *Augustus* 1860.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
VEILING

te **ROTTERDAM** op **WOENSDAG** den 3 **OCTOBER** 1860 van:

10/1 ..... } Kisten ***Java* INDIGO**, ... liggende te *Rotterdam*;
762/2 & /4 }
74 ..... „ ***Java* COCHENILLE**, „ „ „

te **AMSTERDAM** op **VRIJDAG** den 5 **OCTOBER** 1860 van:

30/1 ..... } Kisten ***Java* INDIGO**, liggende te *Amsterdam*;
1088/2 & /4 }

met voorbehoud deze hoeveelheden bij tijdigen aanvoer, te vermeerderen met 900 Picols **Java INDIGO** en 92 Picols **Java COCHENILLE**.

De DIRECTIE geeft de verzekering, dat zij vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1861 geene andere **Java INDIGO** en **COCHENILLE** aan de Markt zal brengen.

Amsterdam 24 *Augustus* 1860.

VLAGGEN,

WIMPELS en VLAGGESTOKKEN *TE HUUR* en *TE KOOP*, bij **W. MULDER**, in het Logement **Keulsche Hof**, Vlasmarkt alhier.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING
VAN EENE
BOUWMANSWONING
MET
WEILAND, ENZ.,
NAMELIJK:

I. Eene **BOUWMANSWONING** en **ERF**, met HOOIBERGEN, KOE- en PAARDENSTALLEN, WAGEN- en VARKENSSCHUREN, eene KAARNMOLEN, een BOOMGAARD, BOSCHHAKHOUT, drie Perceelen WEILAND, vier Perceelen DIJK en een gedeelte WATERING, te zamen groot 4 Bunders, 31 Roeden en 27 Ellen, staande en gelegen grootendeels aan en bij elkander aan den Woudweg, in de gemeenten *KETHEL EN SPALAND* en *VLAARDINGER-AMBACHT*, strekkende gedeeltelijk van dien weg tot aan de Zweth, en op den Kadastralen Legger voorkomende onder sectie C, nos. 28 en volgende tot en met 37 en 103 der eerstgenoemde, en onder sectie A, nos. 48*bis*, 49, 645, 646, 647 en 648 der laatstgenoemde Gemeente;

II. Eene Partij **WEILAND, BOSCHHAKHOUT, DIJK** en **WATERING**, te zamen groot 3 Bunders, 73 Roeden en 76 Ellen, gelegen aan den voorschreven Woudweg, in genoemde gemeente *VLAARDINGER-AMBACHT*, en op den Kadastralen Legger voorkomende onder sectie A, nos. 50, 51, 52, 53, 669 en 670;

III. Eene Partij **WEILAND** en **BOSCHHAKHOUT**, groot 3 Bunders, 73 Roeden en 40 Ellen, gelegen aan meergenoemden Woudweg, in de gemeente *KETHEL EN SPALAND*, strekkende van dien Weg tot aan de Vlaarding, benevens dat gedeelte Watering, hetwelk tusschen dien Weg en gemeld Weiland loopt, en een gedeelte van genoemde Vlaarding, een en ander op den Kadastralen Legger vermeld onder sectie C, nos. 112, 113, 116, 117 en gedeeltelijk 118;

IV. Eene Partij **WEILAND**, groot 2 Bunders, 3 Roeden en 70 Ellen, gelegen nevens de laatstvoorgaande partij, aan denzelfden Weg en in dezelfde Gemeente, benevens dat gedeelte Watering, hetwelk tusschen dien Weg en gezegd Weiland loopt, op den Kadastralen Legger vermeld onder sectie C, nos. 121 en gedeeltelijk 118;

V. Eene Partij **WEILAND**, groot 4 Bunders, 61 Roeden en 60 Ellen, gelegen nevens en achter de laatstvoorgaande partij, gedeeltelijk aan den meergenoemden Woudweg en in dezelfde Gemeente, benevens dat gedeelte Watering, hetwelk langs dien Weg en het voorschreven Weiland loopt, op den Kadastralen Legger voorkomende onder sectie C, nos. 122, 123 en gedeeltelijk 118;

VI. Eene Partij **WEILAND**, groot 3 Bunders, 31 Roeden en 80 Ellen, gelegen gedeeltelijk nevens de Partij onder N°. II omschreven, doch in de Gemeente *KETHEL EN SPALAND* en op den Kadastralen Legger daarvan vermeld onder sectie C, nos. 105 en 107;

VII. Eene Partij **WEILAND**, groot 1 Bunder, 6 Roeden en 70 Ellen, gelegen in de gemeente *KETHEL EN SPALAND*, tusschen andere partijen, uitkomende door middel van eenen overweg aan meergenoemden Woudweg, en op den Kadastralen Legger voorkomende onder sectie C, n°. 99;

VIII. Eene Partij **WEILAND, DIJK** en **WATERING**, te zamen groot 3 Bunders, 39 Roeden en 40 Ellen, gelegen aan den te meermalen genoemden Woudweg, in de gemeente *VLAARDINGER-AMBACHT*, en op den Kadastralen Legger voorkomende onder sectie A, nos. 161, 162, 163, 603 en 604.

Al de voorschreven Goederen zijn verhuurd aan *Cornelia Kleywegt*, Echtgenoot van *Cornelis van der Eyk*, de ongebouwde tot 1 Januarij 1861 en de gebouwde tot 1 Mei daaraanvolgende.

De Veiling en Voorloopige Toewijzing zullen geschieden op MORGEN den 14 September 1860, en de Afslag en Bepaalde Toewijzing op Vrijdag den 21 derzelfde maand, beiden des voormiddags ten 10 ure en in de Herberg: **„de Valk"** te *KETHEL*, voormeld, zijnde inmiddels nopens de Koopvoorwaarden inlichting te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. *K. A. POORTMAN*, te Schiedam.

Openbare Verkooping.

De Notaris *WILHELMUS ANTONIUS VAN BILLERT*, residerende te Rotterdam, als lasthebber van zijnen Principaal, is voornemens op Woensdag den 26 September 1860, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Een HUIS en ERVE,

waarin sedert een aantal jaren eene **Broodbakkerij** met goed gevolg wordt uitgeoefend, staande en gelegen te Rotterdam aan den Steiger, zabij de Groote markt, wijk 7, n.° 140, Kadaster sectie O, n.° 760, groot 30 Ellen.

Grondlasten over 1860 *f* 66.88.

In eigen gebruik.

Te aanvaarden na de betaling der Koopsom op den 1 Februarij 1860.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, te Rotterdam aan de Hoogstraat, wijk 7, n.° 82, terwijl het Huis besigtigd kan worden twee dagen vóór en op den dag der Veiling, des voormiddags 10 tot des namiddags 2 ure, mits voorzien zijnde van een Toegangbiljet, door genoemden Notaris af te geven.

Rotterdamsche
SCHOUWBURG.

Directie: ***J. Eduard de Vries.***

VRIJDAG 14 SEPTEMBER 1860:

Tweede Voorstelling van

MARTHA,

oder der Markt zu Richmond,

groote Opera in 4 Bedrijven, van *Flotow.*

Aanvang ten Half Acht ure precies.

Stalles *f* 3. Balcon *f* 3. Loge *f* 2. Parterre *f* 1.50. Amphitheater *f* 1. Galerij *f* 0.50.

Het Bespreekbureau is dagelijks, des Zondags uitgezonderd, geopend van 's morgens 9 tot 's namiddags 3 ure, en het Bespreekgeld is voor iederen plaats, op *alle* Rangen, 10 Cents.

VERWACHT WOENSDAG 19 SEPTEMBER:

Der Freischütz,

van *C. M. von Weber.*

Bij **A. W. SYTHOFF**, te *Leiden*, zal verschijnen:

GEILLUSTREERDE FAMILIE-BIBLIOTHEEK.
TWEEDE SERIE.

DE AARDBOL,

EENE NATUURLIJKE GESCHIEDENIS DER AARDE EN HARER BEWONERS.
Naar het Hoogduitsch van
Dr. G. H. OTTO VOLGER,
DOOR
T. C. WINKLER.

Prijs per Aflevering 35 Cents.

In dit Werk wordt de „Natuurlijke Geschiedenis der Aarde en harer Bewoners" op eene levendige, heldere en algemeen verstaanbare wijze geschilderd. Het ingewikkelde van het onderwerp heeft niet verhinderd, dat het geheel een hoogst onderhoudend Werk is, welks waarde zeer wordt verhoogd door de afbeeldingen, met welke de Tekst is verlierd en verduidelijkt.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amsterdam: 7, 9.30, 11.40, 3.40, 5
„ „ alleen naar 's Hage: 11.5 's midd., 9.50 's av.
„ Amst. naar Rotterdam: 8.5, 10.40, 1.25, 4.30, 7.45
„ 's Hage naar Rott.: 8.30, 10.18, 12.37, 3.39, 6.42, 8.15, 9.37
Aankomst te Rotterdam: 9.15, 11.5, 1.20, 4.25, 7.30, 9, 10.45

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Antwerpen: 7.40, 12.20, 3.50, 5.35; de laatste alleen tot Breda.
„ Breda: 6, 7.50, 12.35, 4.15.
„ Rotterdam naar Antwerpen en Breda: 5.30, 10.15, 3.50.

Rhijn-Spoorweg.

Rott. n. Utr., Amst., Arnh.: 7.—, 10.—, 12.15, 1.—, 4.—, 6.—, 8.15.
Amst. n. Utr. en Rott.: 6.40, 7.25, 10.25, 12.35, 2.30, 5.15, 8.30, 9.15
Arnh. n. Utr., Amst., Rott.: 6.30, 9.30, 11.35, 12.10, 12.30, 5.20, 7.55
Utrecht naar Rotterd.: 6.30, 8.40, 11.40, 1.25, 4.30, 7.30, 9.30
Gouda naar Rotterd.: 7.36, 9.34, 12.34, 6.8, 5.40, 8.28, 10.53
Aank. te Rotterd.: 8.15, 10.—, 1.—, 2.25, 5.30, 9.—, 11.—

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Boyn,
te Rotterdam.

BIJVOEGSEL,
behoorende tot de
ROTTERDAMSCHE COURANT
VAN
DONDERDAG 13 September 1860, N°. 219.

MEDEDEELING
BETREFFENDE
de voornaamste thans in uitvoering zijnde Werken der Gemeente
ROTTERDAM,
GEDAAN DOOR DEN HEER
W. A. SCHOLTEN,
Directeur der Gemeentewerken,
in de op 11 *September* 1860 *in het Gebouw der Kon. Ned. Yachtclub te Rotterdam gehouden Vergadering van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs.*

Het zij mij vergund, voor dat ik overga de ter bezichtiging liggende plannen te verklaren, aan u zoo beknopt mogelijk eene schets te geven van den bodem waarop Rotterdam ligt, vervolgens de wijze van zijn ontstaan en zijne ligging met betrekking tot den lagen waterstand der rivier, de omliggende polders en het hoogheemraadschap van Schieland in losse trekken kenbaar te maken, om daarna het doel van de in uitvoering zijnde werken (bekend onder den zonderlingen naam van waterproject) nader te leeren kennen en de onderdeelen van hetzelve successivelijk te verklaren.

Deze teekening met de hierbij gevoegde kaart geeft u eene voorstelling der formatie van dezen bodem.

De boring in de gronden der Goudsche Wagenstraat hierop voorkomende, is geschied onder de leiding van den heer Rose, waarbij het terrein tot op eene diepte van 41 el onderzocht is. Het welzand (onze eigenlijke bouwgrond) ligt gemiddeld 16 el onder R. p., waarboven zich verschillende klei- en veengronden uitstrekken, die meestal ongeschikt zijn, om, zonder meer of minder belangrijke kunstmiddelen te bezigen, lasten te dragen.

De eerste veenlaag van boven af gerekend, die zich nagenoeg geheel onder deze gemeente uitstrekt (het zuidwestelijke gedeelte bij de Westerhaven daarvan uitgezonderd) ligt met den bovenkant op 2 of 3 el onder Rotte peil en heeft eene gemiddelde dikte van ongeveer 5 el; daaronder bevindt zich in den regel spierklei, die met de veen tot de voor de werken van den ingenieur gevaarlijkste gronden behoort.

Ik vestig tevens uwe aandacht op de tweede laag veen, die op eene diepte van 35 el gelegen is, over de wijze van ontstaan vooral van deze tweede laag veen zullen wij nu niet in bespiegeling treden.

Wanneer men onzen grooten kerktoren beklimt en om zich heen blikt, dan heeft zich die bovenste veenlaag onder al die gronden, zoo ver het oog reikt, waarschijnlijk eenmaal uitgestrekt, en slechts daar, waar deze of door den stroom niet kon ontstaan of medegevoerd of door dijkbreuken vernield geworden of door menschenhanden uitgegraven is, bestaat het niet meer.

Deze gansche uitgestrektheid land is eenmaal drijvend bosch geweest en is heden ten dage op sommige punten nog drijvend land en op dien drijvenden bodem hebben onze voorouders, nadat de rivier eerst een laagje klei van ongeveer een Ned. el dik had afgezet, mogelijk te vroegtijdig onze stad gebouwd.

Het kan niet anders, of door het gewigt der huizen enz. moesten deze waterhoudende sponsachtige lagen zamenpersen, en dit zamenpersen (zonder nog de aanhoudende omzetting waarin die veenen verkeeren in aanmerking te nemen) moest voortduren en duurt werkelijk nog heden ten dage voort, en zal blijven voortduren zoo lang er meerdere wigt wordt opgebragt. De gebouwen nu die vroeger op deze veenlaag eene betrekkelijk hooge ligging boven den lagen waterstand hadden, geraakten na verloop van jaren beneden den lagen waterstand; van daar dat nu nog een aanhoudende strijd gevoerd moet worden tusschen de eigenaars der panden aan de eene zijde en zij, die geroepen worden om te zorgen voor den openbaren gezondheidstoestand en voor de deugdelijke uitvoering en het onderhoud der openbare werken aan den anderen kant.

De stad wordt in drie voorname deelen verdeeld, ten gevolge der bedijkingen die hebben plaats gehad.

Het eerste en voornaamste deel der stad, de buitenstad genaamd, ligt aan de rivier buiten den kapitalen zeedijk, die Rotterdam doorsnijdt; dit deel is ongeveer 3 el boven R. p. of de laag waterlijn der rivier gelegen en kunstmatig op die hoogte gebragt.

Het tweede deel, de binnenstad genaamd, ligt tusschen de boezemkade der polders en den hoogen zeedijk en vormt de ruimte, begrepen tusschen de Singels en de Hoogstraat of Dijk.

Dit deel ligt hoogstens 0.50 el boven R. p., niettegenstaande de bovenste laag aldaar ter dikte van ongeveer een Ned. el bestaat uit aangevoerden grond.

Dit deel heeft door schut- en suatie-sluizen zijne natuurlijke waterlozing bij ebben in de rivier.

Het derde deel, de polderstad genaamd, ligt binnen de omringende polders Cool, Blommersdijk en Rubroek, waarvan het maaiveld ongeveer 1,50 beneden R. p. ligt.

Dit deel heeft geene natuurlijke waterloozing, maar moet door kunst droog gemalen worden.

Rotterdam heeft de gedaante van eenen driehoek en ligt met de basis tegen de Maas. Regthoekig op de Maas wordt de binnen- en polderstad doorsneden door twee hoofdkanalen: de Rotte en de Schie, die het water der polders afvoeren; voor de Schie door eene schutsluis en voor de Rotte door vijf suatiesluizen.

Deze beide evenwijdig van, en zeer nabij elkander loopende kanalen, deelen de voornoemde binnen- en polderstad in eene oostelijke en westelijke helft, terwijl bovendien twee kanalen de hoogeboezem en Slaakvaart langs de oostelijke grens der gemeente het water der Rotte en van den Kralingschen polder afvoeren in de Maas.

De hooge boezem dient om, bij hooge ebbestanden, het binnenwater der Rotte door een bovengemaal van acht watermolens in de Maas te lozen, terwijl de suatiesluis van dien hoogen boezem tevens als zesde suatiesluis dienstbaar gemaakt is tot spuijing der Rotte, ook zonder gebruik te maken van die acht watermolens.

Op den Kralingschen boezem (Slaakvaart) is een kapitale steenen watermolen, zoo als er weinige bestaan, met dubbel scheprad geplaatst. Deze molen stort bij hooge ebbestanden even als de acht watermolens zijn water in den kolk van den hoogen boezem door dezelfde suatiesluis. — Binnen de stad en hare buitenwijken zijn alzoo zes verschillende waterstanden heerschende, als:

1°. Voor de buitenstad, de Maas alwaar de vloed kan klimmen tot 0.50 el boven de gemiddelde hoogte der straten; in zeer enkele gevallen wordt dus dat gedeelte der stad geheel geïnundeerd.

2°. Voor het westelijk deel der binnenstad het Schiepeil, waartoe behoort de Schie, het Haagscheveer, de Delftschevaart, de Cool- en Schiedamsche Singels.

Het Schiepeil ligt 0,10 boven R. p.

3°. Voor het oostelijk deel der binnenstad het Rottepeil, waartoe behoort de Rotte, de Goudsche- en Oostsingels, de Botersloot, het Achterklooster en de Kipsloot.

Dit peil ligt 0.342 beneden A. p.

4°. De hooge boezem gelijk aan de Rotte, doch die opgemalen kan worden tot op ongeveer 1,20 el boven R. p.

5°. De Kralingsche boezem of de Slaakvaart, waarvan het peil gelijk R. p. is.

6°. De vijf polders, waarvan de vijf weinig van elkander verschillende peilen ongeveer 1.70 à 1.80 el gelegen zijn beneden het R. p.

De polders hebben elk hun afzonderlijk bestuur, doch zijn tot zekere grens ondergeschikt aan het hoogheemraadschap van Schieland, dat het oppertoezigt houdt over alle dijken, waterkeeringen, sluizen, duikers, kanalen, molens, enz. en van welke een belangrijk deel binnen deze gemeente ligt.

Naarmate de stad zich uitbreidt (en deze uitbreiding bedraagt jaarlijks ongeveer een bunder) veranderde ook de bestemming der landerijen en der polders. Die landerijen werden lanen met tuinen en die lanen worden stegen en straten.

Het grootste gedeelte dier stegen en straten is echter particulier eigendom, hetgeen allernoodlottigst is voor den toestand dier meer en meer bevolkte buurten. De slooten zijn openbare riolen geworden, zonder voldoenden aan- en afvoer van water. De toestand van het plaveisel dier stegen en straten, zoo het nog den naam van plaveisel dragen mag, is zoodanig, dat ik er u liefst geen beschrijving van geef.

De afvoer der faecale stoffen geschiedt veelal in die slooten en het is de vrees, genoodzaakt te zullen worden zoogenaamde digte putten te moeten maken, die voor een overwegend deel de eigenaars dier lanen en slooten weerhoudt hun eigendom aan de gemeente kosteloos af te staan.

Het is juist die afvoer der faecale stoffen, welke in de laatste jaren voornamelijk om twee redenen zoo zeer de aandacht getrokken heeft, en waarmede ons zoogenaamde waterproject in het naauwste verband staat. De landbouwkundigen voorgelicht door de scheikunde leerden de waarde dier stoffen kennen en beweerden dat er schatten verloren gingen door het niet behoorlijk verzamelen dier stoffen in de steden. Zij sloten zich aan de Higiënisten, ten einde te voorkomen dat die stoffen niet in rivier en kanalen afgevoerd zouden worden en alzoo naar hunne meening verloren gaan.

De Higiënisten beweerden dat die stoffen het water verontreinigden en door hare uitdamping nadeelig op de gezondheid werkten, te meer daar somwijlen dit water als drinkwater gebezigd wordt.

Het gevolg daarvan was, zoo als gewoonlijk, wanneer de mensch zijne aandacht aan iets schenkt, dat hij lang verwaarloosd heeft, dat men in een ander uiterste viel en begon te overdrijven. Men meende een nieuw Californië ontdekt te hebben, maatschappijen vestigden zich, fabrieken werden opgerigt, onder den bodem der straten werden uitgestrekte beermagazijnen aangelegd, de faecale stoffen moesten reukeloos en dus waarschijnlijk ook voor een geruimen tijd of misschien voor altijd werkeloos gemaakt worden, in den vorm van koeken of als poudretten werd het in den handel gebragt met bijvoeging van eene scheikundige analyse op het adres, waaruit blijken moest hoeveel stikstof ze bevatteden.

Mannen van naam beweerden nog onlangs, dat men langzamerhand een hongersnood te gemoet ging, wanneer niet bij tijds die kostbare stof zuinig vergaderd en bewaard werd; in het kort die koortsachtige toestand gaf tot de zonderlingste voorstellen aanleiding, tot dat men eindelijk begrepen heeft, dat men in de steden eerst voldoen moest aan de eischen der gezondheidsleer om daarna des noodig te zorgen voor den landbouw, en in verband daarmede de topographische ligging der gemeente in het oog te houden en niet te trachten dezelfde middelen voor alle steden zonder onderscheid in toepassing te brengen. Thans wint de overtuiging veld (waarvoor Ingenieurs en Architecten reeds geruimen tijd gestreden hebben) dat die in gisting verkeerende stoffen niet te spoedig uit de gemeente verwijderd kunnen worden. Dat voor elk, ook voor den armsten, eene ruime hoeveelheid water, zoowel als licht en lucht, beschikbaar moet zijn en de gelegenheid bestaan om het gebruikte water af te voeren. Dat dit alleen op eene voldoende wijze kan geschieden door een goed riool-stelsel, gepaard aan en verbonden met ruime water aan- en afvoer-kanalen, daar, waar de ligging de gelegenheid aanbiedt, en dat het verder aan de wetenschap en nijverheid moet worden overgelaten middelen te vinden om zonder nadeel voor de gezondheid die verbruikte stoffen weder te verzamelen en tot haar doel dienstbaar te maken.

Thans overgaande tot de verklaringen der werken, die hier worden uitgevoerd, blijkt uit het medegedeelde, wanneer men tevens het oog vestigt op deze dwarsdoorsnede en deze kaart van Rotterdam:

1°. Dat de buitenstad, wat den afvoer van het verbruikte water en de faecale stoffen met betrekking tot de eischen der hygiene betreft, in zulk een gunstigen toestand verkeert, door zijne ruime, tweemaal in de 24 uren door eb en vloed ververschte grachten, dat er waarschijnlijk moeijelijk een tweede voorbeeld te vinden zal zijn, mits slechts het drinkwater van elders gezuiverd aangevoerd wordt.

2°. Dat deze binnen- en polderstad eene tegenovergestelde ligging hebben met andere steden, en wel, dat zij van de rivier zich verwijderende afdalen, beneden hare laagwaterlijn.

3°. Dat dus een ruime toevoer van water, ter doorspuijing gemakkelijk kan verkregen worden; maar dat het gebruikte water door kunstmiddelen weder verwijderd moet worden in de rivier.

Om nu dat doel voor de binnen- en polderstad te bereiken, is het noodig dat, eerstelijk de binnengrachten afgescheiden worden van de uitwateringskanalen der polders. Dit zal geschieden door het maken van eene houten schutsluis bij de Delftschepoort, waardoor het westelijk deel afgezonderd wordt van de Schie; door eene steenen schut- of sassluis bij Kouwenburg, waardoor de Rotte afgezonderd wordt van het oostelijk deel der stad; en door het maken van eene suatiesluis in den hoogen boezem, ter vervanging van de suatiesluis aan het oostelijk einde van den Oostsingel, opdat de Rotte bij lage ebben in het vervolg niet meer, zoo als thans, ook door den Oostsingel, maar door den hoogen boezem onder het karrestal zoude afstroomen in de Maas; daardoor worden dan ook tevens die hooge boezem en slaakvaart afgezonderd.

De houten sluis, bij de Delftschepoort, alsmede de steenen suatiesluis in den hoogen boezem, zijn gereed. Van de sassluis bij Kouwenburg wordt thans de vloer gelegd; de put is afgedamd door dammen van duinzand vervaardigd, die uitnemend voldoen; waterbemaling behoeft er bijna niet plaats te grijpen. De aanvulling tusschen de front- en sasmuren is reeds grootendeels geschied, opdat die aanvulling later geene schade zoude doen aan het bouwwerk en om tevens de te bemalen oppervlakte te verkleinen, de dammen te steunen tegen het opwerken van het veen en om kosten van transport te besparen.

De verbinding der zwalpen op de slijkhouten geschiedt door belegschroeven, waarvan ik u de detail hier overleg, overigens heeft deze sluis niets meer ter vermelding waardig.

Bovendien moet er eene kade gelegd worden om de stad door de polders ter lengte van 4700 el, ten einde de wateren der polderstad af te scheiden van de polders. Door die sluizen en deze kade zijn de binnenwateren der stad afgescheiden van die der polders en van Schieland en is het mogelijk deze geheel onder het beheer der gemeente Rotterdam te brengen. Een eerst gevolg daarvan is dat nu aanhoudend versch water in de Singels kan worden ingelaten zonder afhankelijk te zijn van de hooge boezemstanden.

Ten einde het overtollige water te lozen, worden aan het oost- en westeinde der even genoemde kaden in de polders twee stoomwerktuigen elk van 50 paardenkrachten gebouwd, vereenigd door een kanaal de ceinture (wetering) en door een wandel- en rijweg evenwijdig loopende met de vroeger genoemde kade en daarmede een geheel uitmakende.

Het westelijk stoomgemaal is eene staande dubbel werkende zuig- en perspomp van 1.80 el diameter bij 1.50 el slag lengte, volgens het systeem van den heer Fijnje, en wordt vervaardigd in de fabriek van den heer J. Nering Bögel te Isselburgh. De staande stoomcylinder heeft 0.84 el diameter en 2.10 el slag lengte.

De balans heeft ongelijke armen. De machine werkt met expensie en condensatie; de stoomdrukking in den ketel zal in den regel met 2 atmospheren boven de dampkringsdrukking werken en in bijzondere gevallen hoogstens 2½ atmospheer bedragen. De fundering van den pompput moest geschieden in maagdelijken, kortelings geleden belangrijk opgehoogden grond, op eene diepte van 6 el onder R. p. Elders zijn zulke diepe putten bezwaarlijk droog te maken, dit heeft hier geen overwegend bezwaar, waarom men ook geen gebruik gemaakt heeft van beton; maar daarentegen hadden er belangrijke veenverschuivingen plaats, waardoor palen van 15 el lengte in de hoogte geperst werden en anderen in de onmiddellijke nabijheid, zonder eenige belasting hoegenaamd, daalden. De hoeveelheid grond, die verzet moest worden, is dan ook in verhouding van den put ontzettend groot geweest, en men is niet dan met inspanning geslaagd de kespen met pen en gat op de palen te verbinden.

Het werk is bijna voltooid; de pompkamer is volkomen digt, zelfs zonder de dubbele beklamping van Vechtsche regenbakklinkers in sterke tras, die nog moet worden aangebragt. De aanhooging van het terrein, die in den regel zoo gevaarlijk is voor onze gebouwen, is volbragt en nergens is na die hooging de minste scheur of zetting te bespeuren en het laat zich aanzien dat dit pompwerktuig, waartoe ook het gebouw grootendeels behoort, gelukkig zal slagen.

De pompkamer is geheel beneden de laagwaterlijn geplaatst, hetgeen een belangrijk voordeel dezer pompen is; de wetering stroomt aan de eene zijde in en het water wordt aan den anderen kant in een stortbak gepompt, waaruit het door een riool van 500 el lengte en 1.20 vierk. el doorsnede uitstroomt in de Maas. De machine moet, bij een verschil van waterstand in de Maas en wetering van 2.70 el, een kub. el water per seconde in de Maas storten, bij een verbruik van hoogstens 2 a 2½ Ned. ℔ steenkolen van de roer per uur en per paardenkracht. Het grootste verschil in waterstand voor de hoogte van oppomping zal zijn 4.50 el. Dat uitwateringriool is op eene diepte van ongeveer 5 Ned. el beneden de kruin van den dijk, door de volle lengte van de waterkeering van den muizenpolder gegraven. Dit werk was niet zonder gevaar uit te voeren, en ofschoon het bij gedeelten is moeten gemaakt en aangeaard worden, zoo zijn er geen scheuren of gebreken in aanwezig dan bij de aansluiting aan het stoomgemaal, niettegenstaande aldaar uit voorzorg een paar dennen van 20 el lengte onder het roosterwerk gelegd zijn. Trouwens dit afscheuren was bij de aansluiting van een roosterwerk, waarop het riool, en de paalfundering, waarop het gebouw rust, moeijelijk te voorkomen, te minder, dewijl de grond bij die aansluiting tot op zulk eene aanmerkelijke diepte ontgraven en in beweging geweest was. Het zal echter hoegenaamd geen invloed kunnen uitoefenen op de deugd van het werk en aan herstel, omdat dit zonder opgraving van binnen kan geschieden, ter naauwernood eene uitgave van *f* 20 vorderen.

Het oostelijk stoomgemaal bestaat uit twee liggende dubbel werkende zuig- en perspompen, van 1.32 el diameter bij 1.22 el slag lengte volgens de plannen van den heer J. W. L. van Oordt, en wordt in de fabriek der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij te Fijenoord vervaardigd. De liggende stoomcylinder zal een diameter van 1.32 el bij 1.83 el slag lengte hebben, zij werkt op eene horizontale as, waarop tevens twee vliegwielen en de drijfkrukken der pompen geplaatst zijn. De machine werkt met expansie en condensatie. De stoomdrukking in den ketel zal hoogstens 2½ atmospheer bedragen.

De pompkamer van het westelijk stoomgemaal heeft 12 inlaat- en 12 uitlaatkleppen, de openingen groot elk 0.23⅓ bij 1.13⅓ el, de kleppen van eiken hout met ijzer gemonteerd, slaande op ijzeren zittingen, geplaatst onder een scherpen hoek met de verticaal even als de gewone staande voetkleppen. Elke pompkamer van het oostelijk stoomgemaal verkrijgt vier horizontaal liggende voeten, vier verticaal staande ontlast met verscheidene gevulcaniseerde caoutschouke kleppen, slaande op met smalle langwerpige openingen doorboorde zittingen, zooals die thans meer algemeen in gebruik geraken. De gezamenlijke oppervlakte der openingen voor elke klep bedraagt 523 vierk. Eng. duimen. De pompkamers zijn even boven het zomerpeil der polders geplaatst, zoodat deze pompkamers zich niet van zelve vullen. De wetering stroomt door gewelven in de rigting der lange as onder het gebouw naar de beide gemetselde kommen, waarin de zeer korte zuigbuizen der pompen hangen en storten haar water in twee ijzeren verticale buizen, waaruit het door een gemetseld kanaal van een vierk. el doorsnede en 215 el lengte naar het buizengat bij den Karrestal en alzoo in de Maas moet stroomen.

De machine moet even als het westelijk stoomgemaal een kub. el water per seconde, bij een verschil van 3.08 el in den binnen- en buiten- waterstand, onder overigens gelijke voorwaarden in de Maas storten.

Het eene stoomwerktuig vereischt een diepen put en een beknopt gebouw, het andere een twee el minder diepen put, doch een lang gebouw; de ondervinding zal leeren, welke van die beide pompwerktuigen voor ons doel het beste voldoet.

Nadat het water nu door twee duikers aan het oostelijk en westelijk einde met den vloed in de singels gelaten wordt, zal het van daar door de riolen, doch zoolang die niet vervaardigd zijn, grootendeels door de meergenoemde vervuilde slooten afstroomen naar de wetering, om van daar, wederom met de ebbe, door de machine uitgepompt te worden in de Maas.

Bovendien zullen de riolen der binnenstad, doorgespoeld met het water der Schie en Rotte, en in plaats van, zoo als thans, uit te monden in de Singels, door twee hoofdriolen gevoerd worden naar de beide pompwerktuigen, om te gelijk met het water der wetering uitgepompt te worden in de Maas.

Het doel van het waterproject, dat aan onteigenen der gronden en de uittevoeren werken nagenoeg *f* 800,000 zal kosten, is thans:

A. Eenheid van beheer.
B. Aanhoudende verversching der binnenwateren.
C. Aanhoudende en ruime doorspoeling der riolen en voorloopig, waar nog geen riolen bestaan, der slooten.
D. Verlaging van peil.
E. Drooglegging van den bodem.
F. Onmiddellijke en snelle verwijdering der in gisting verkeerende of tot ontbinding overgaande vloeibare stoffen uit de gemeente.
G. Verbetering van den gezondheidstoestand.
H. En eindelijk is het door dit project mogelijk geworden de binnen- maar vooral de polderstad van gezuiverd drinkwater uit de Maas door ijzeren buizen te voorzien. De wandeling om stad met 4750 el rij- en wandeling te vermeerderen en de gelegenheid tot uitbreiding te bevorderen, waarvan nu reeds het gevolg is, dat de waarde der onbebouwde gronden van 0.30 a 0.50 gulden geklommen is tot één ja zelfs tot 4 en 5 gulden de □ el en het kapitaal der ingezetenen alzoo is vergroot met een bedrag, dat de kosten van daarstelling van dit werk verre overtreft.

Men versta mij echter wel, en meene niet dat het mijne bedoeling was te betoogen dat door de uitvoering van dit werk alles gedaan is wat gedaan moest worden.

Dat zij verre, andere zeer belangrijke werken moeten hiermede in verband worden uitgevoerd.

Mijne taak van heden was slechts het een en ander over *de in uitvoering zijnde werken* mede te deelen.

Er blijft mij echter nog eene zaak ter verklaring over en dat is de duiker onder de Rotte. Zoo als men op de kaart zien kan moet de wetering onder de Rotte doorgevoerd worden, even als dit ook later door de Schie zal moeten geschieden, opdat beide stoomwerktuigen elkander, des noodig, zouden kunnen ondersteunen en bij eventueel gebrek of noodzakelijken stilstand elkander vervangen.

Dit is te meer noodig, nu hoogstwaarschijnlijk het overige gedeelte der onmiddellijk aangrenzende polders in onze bemaling zullen opgenomen worden, wat uit den aard der zaak in beider belang is en voor u geen betoog behoeft.

Het was echter geen gemakkelijk vraagstuk, om met beperkte middelen in onze gronden, een duiker van 80 el lengte en 2¼ vierk. el doorsnede onder door een kanaal van 45 el breed te leggen, waarvan de afstrooming niet en de scheepvaart zoo min mogelijk gestremd mogt worden.

Dit werk is echter volkomen gelukkig geslaagd, de scheepvaart is niet langer dan 5 uren gestremd geweest en thans, mijne heeren, kunt gij des verkiezende eene wandeling onder de Rotte maken.

De duiker is een cylindervormige buis, 1.70 el in diameter van geslagen ijzer, dik negen streep, vervaardigd in de fabriek van de heeren Sterkman, te 's Gravenhage, wegende ongeveer 42,000 kilo's, op afstanden van 8 el met zware hoekijzeren ringen versterkt.

Op elk eind onder het hart der Rottekade is een ijzeren scherm van vierkanten vorm geklonken, om het onderloops worden te beletten, waartoe bovendien nog twee houten schermen zijn aangebragt. Over het middenste gedeelte lang 43 el, dat het eerst in eene op 4 el diepte beneden R. p. gebaggerde sleuf tusschen de beide oevers gezonken is, zijn twee halfcirkelvormige kleidammen, sluitende elk tegen eene der Rottekaden (waartusschen de scheepvaart en afstrooming ongehinderd moet blijven plaats grijpen) in twee soortgelijke dammen aan beide zijden in de polders gestort.

Daarna zijn de beide Rottekaden weggegraven en in de beide cirkelvormige putten, die nu ontstonden, zijn de twee overige einden van den duiker lang elk 18½ el aangesloten.

Met het oog op den gevaarlijken bodem, waarop de Rottekaden rusten, had ik de verbinding zoodanig zamengesteld, dat de aansluiting der buizen onderling, des noods, onder water kon geschieden, waartoe een gesmeed ijzeren V vormige sleutelring dienen moest, grijpende om de zware hoekijzers, die als flenzen op de einden der buizen geklonken waren. Zeer toevallig hebben wij echter slechts aan het eene einde der buis veen aangetroffen, zoodat de beide putten zonder eenig bezwaar zijn drooggemalen en de verbinding in het droge is kunnen geschieden.

Het middelste gedeelte van den duiker ter lengte van 43 el werd aan de einden door houten schotten even als de bodem van een groot wijnvat te zamen gesteld, afgesloten met 2 kleppen in elken bodem, ten einde zoowel water in als uit te kunnen laten. Toen dit verrigt was, werd de duiker te water geschoven en in de rigting der uitgebaggerde sleuf gedreven, om aldaar te laten zinken; dit was niet zonder bezwaar, voor het geval van mislukking had ik er twee luchtbuizen op geplaatst, waardoor men des noodig weder bij magte was de buis ledig te pompen en te ligten. Ten einde dit zinken regelmatig te doen plaats grijpen had de aannemer op elken oever een zwaren bok geplaatst, waarin de duiker door stropkettingen, 3 en 4 schijven zware reepen en kaapstanden gedeeltelijk hing.

Nadat de duiker ongeveer voor de helft met water gevuld was, had men de onvoorzigtigheid aan den mij tegenovergestelden oever, terwijl zich de aannemer aan dat einde op den duiker bevond, te veel in het kaapstand te vieren, waardoor de duiker begon te zinken. Door deze beweging ontstond er een golf in den duiker en toevloeijing van water, waardoor een schok ontstond zoo hevig en snel, dat de bok met het eene been uitschoot, in de Rottekade drong en ten gevolge van de daardoor vermeerderde ruimte in de tuitouwen over den aannemer in de Rotte stortte. De duiker zonk met dat einde in de sleuf, kantelde een kwart slag en stak met het andere einde boven water uit.

Verdere ongelukken hadden er niet plaats, terwijl van de menigte menschen, die zich te veel in de nabijheid gewaagd hadden, niemand gekwetst werd en de aannemer door een gelukkigen sprong den oever bereikte.

Thans was goede raad duur; mogelijke mislukking, waarop ik bij de aanbrenging der luchtbuizen gerekend

had, was bijna aanwezig. De bekwame aannemer de heer Hoos wilde reeds tot ligten der buis overgaan; ik zag echter in, dat de noodzakelijkheid daartoe nog niet bestond en beproefde met zijne hulp onder het verder zinken de buis gelijktijdig een kwart slag te kantelen; dit gelukte volkomen en wel zoodanig dat de buis volmaakt in de rigting en op de bepaalde diepte gelegen is.

Alsnu werden 12 veertien a vijftien els palen, en wel zes aan elke zijde van den duiker, onder water geheid, op zoodanige diepte, dat de koppen der palen beneden den bovenkant van den duiker bleven; deze palen werden met zware ijzeren knijptanden en kettingen twee aan twee over den duiker aan elkander gekoppeld, ten einde het opspringen van den duiker te voorkomen.

De duiker heeft in zijn geheel eene waterverplaatsing van 80 maal 2¼ vierk. el. is 180 kub. el, en zijn ligtingsvermogen is dus gelijk aan ongeveer 138,000 kilo, dat door deze palen en de wigt der gronden van de beide kaden overwonnen moet worden.

Men heeft het middelste gedeelte van den duiker met water gevuld gelaten, totdat het geheel voltooid en de sleuven der Rottekade aangeaard waren.

Daarna heeft men, met tusschenpozing van enkele dagen, al lager en lager kleine gaatjes geboord in de beide schotten, en alzoo den duiker zeer langzaam zijn wigt aan water ontnomen, en thans kunt u des verkiezende (zoo als ik reeds gezegd heb) onder door de Rotte heen en over de nieuwe brug in den nieuwen rij- en wandelweg naast den duiker gelegen, over de Rotte terug wandelen.

Deze duiker mag in de verste verte niet vergeleken worden met den reuzenarbeid voor millioenen schats elders verrigt, en toch geloof ik mij op u te mogen beroepen, wanneer ik zeg dat het op kleine schaal een merkwaardige arbeid is.

Ik zoude thans kunnen besluiten; ik mag dit echter niet doen, zonder er op te wijzen, dat zoo Rotterdam binnen enkele jaren eene gezonde ligging verkregen heeft ten gevolge van een rioolstelsel, dat in zijn geheel door de bijzondere ligging van Rotterdam zonder voorbeeld mag genoemd worden, zij dit te danken heeft aan hare nijvere bevolking, bestuurd door eene wijzinnige regering en voorgelicht door vier uwer leden de heeren W. N. Rose en J. A. Scholten als ontwerpers, en de heeren F. W. Conrad en D. J. Storm Buysing als adviseurs, aan wier helderen blik 25 jaren geleden wij de eerste grondtrekken van dit stutig werk te danken hebben.

Ingezonden Stukken.

Oud-Beijerland.

Zaturdag op Zondag nacht ten 11 ure bij het sluiten der herbergen maakte een beschonkene, bekend door zijne reuzenkracht, zulk een standrumoer, dat de politie hem minnelijk vermaan moest stil naar zijne woning te gaan. Dit beantwoordde hij met zelfs aan de politie ongemakkelijke klappen uit te deelen, waarop deze dien woedenden Hercules met vijfmaal — de twee gemeente politie-agenten, de twee gemeente nachtwakers en de Rijks veldwachter — naar de gemeente-gevangenis sleepte. Die gevangenis bevindt zich op de tweede verdieping van het Raadhuis en komt uit in het binnenportaal, welk binnenportaal door de voordeur naar het buitenportaal leidt en van daar door eenen dubbelen steenen maar bij gemis aan leuningen zelfs levensgevaarlijken trap naar de straat. Van binnen is dit binnenportaal met de eerste verdieping en woning van den cipier-politie-agent ook door een trap verbonden. De beschonken gevangene was geheel den nacht, den roes uitslapende, stil, maar maakte na zijn ontwaken zulk een geweld, dat de cipier-politie-agent zijnen maker, den Gemeente-politie-agent en ook den Rijksveldwachter deed roepen. Bij de komst van den Rijksveldwachter was de gevangene dadelijk stil en beloofde hij zich ook stil te zullen houden, waarop deze, als nog ongekleed en pas uit eenige herberg, te meer daar toch de beide Gemeente-politie-agenten in de cipierswoning bijeen bleven, weer gerust naar zijn huis ging, maar er den heer Burgemeester, als hoofd van de politie, daar de politie-agenten eigener gezag geen middelen van geweld, b. v. boeijen, mogten aanwenden, kennis van deed geven; maar welke kennisgeving het gewenschte gevolg niet gehad heeft. Om den toegang voor den edel achtbaren heer Burgemeester gemakkelijk te maken, had de cipier-politie-agent de buitendeur van het portaal open gezet. Na eenige stilte begon de gevangene nog veel erger geweld te maken, en alsof hij bezig was het raadhuis af te breken, waarom men alweder om het hoofd van de politie zond, doch hoog al vruchteloos. Eindelijk hield het geweld op en gingen de beide Gemeente-politie-agenten naar boven, waar zij tot hunne verbazing geen gevangene meer vonden. Deze had namelijk met de planken van zijne door hem bij zijn eerste geweld afgebroken kribbe een gat in den muur gerammeld, was daardoor uit zijne gevangenis gekropen en had door dezelfde buitendeur, welke voor het Edel Achtbaar politie-hoofd was opengezet, zeer op zijn gemak het Raadhuis langs den zoogenaamden Koninklijken weg verlaten en zijne gemakkelijker eigen legerstede opgezocht. Nu zou men hem wel weer gevangen genomen hebben, maar het gat in de gewone gevangenis kon om den Christelijken Sabbat niet weer toegemetseld worden en was ook de metselkalk nog niet dadelijk versteend, en aan de buitengewone, welke vroeger zelfs tot criminele gevangenis gediend had, had men verzuimd de door ouderdom vergane deur te herstellen.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, mede voor Passagiers, het Nederl. Barkschip Dorothea Henrietta, kapit. D. Smit. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA, SAMARANG en SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, het Nederl. gekoperd Fregatschip Johannes Lodewijk, kapit. A. H. van der Wal. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederlandsch Fregat Doggersbank, kapit. T. Mammes. Adres bij de Reeders C. Vlierboom & Zonen en de Cargadoors Vlierboom & Schermhoek.

BATAVIA en SAMARANG, voor Passagiers en Goederen, het Nederl. Campagne-Barkschip Albrecht Beyling, kapit. Le Mailler. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co., te Rotterdam, en de Groot, Roelants & Co., te Schiedam.

BOSTON, het Nederl. Brikschip Vasco da Gama, kapit. H. R. de Groot; vertrekt begin October. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

DUBLIN, het Ned. Koffschip Minerva, kapit. M. Heykamp; vertrekt 18 September. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

GIBRALTAR, MALTA en MESSINA, het Nederlandsch Hoekerschip Californie, kapit. D. van der Valk. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Schoonerschip Hoop, kapit. J. Matinekes. Adres bij Seeuwen & Co.

GUERNSEY en JERSEY, Eng. Schoener Admiral Windham, kapit. Chs. Allcock. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY en GUERNSEY, Eng. Schoener Seabird, kapit. Cr. Nuttall. Adres bij Hudig & Pieters.

JERSEY (via NEWHAVEN) het Engelsch Kotterschip Marco, kapit. Fr. Richardson. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

KOPENHAGEN, het Nederl. Koffschip Urania, kapitein W. A. Banting, om ten spoedigste te vertrekken. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

LISSABON, het Hoekerschip Kleinkinderen, kapit. D. Baddeman. Adres bij Seeuwen & Co.

NEW-YORK, het Bremer Fregatschip Charles, kapit. H. Deike. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Ellen Stewart, kapit. C. E. Coffin. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Amerik. Fregatschip Seth Sprague, kapit. J. M. Gillespie. Adres bij Wambersie & Zoon.

PADANG, mede voor Passagiers, het Nederl. Barkschip Vesta, kapit. J. P. C. Gerrebrands. Adres bij de Reeders van Overzee & Co., bij de Cargadoors Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer, alhier, en de Coningh & Co., te Amsterdam.

PHILADELPHIA, het Nederl. Galjootschip Cadzandria, kapit. T. R. Oomkens; vertrekt begin van October. Adres bij Hudig & Blokhuyzen.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip Eendragt, kapit. A. J. Bos. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

TRIEST, het Nederl. Schoener-Brikschip Dankbaarheid, kapit. E. J. Kool. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

TRIEST, het Nederl. Schoenerschip Verwisseling, kapit. G. G. Boon. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR, het Nederl. Hoekerschip Vereeniging, kapit. M. van Noord. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM.

Woensday 12 *September* 1860,

AFSLAG VAN:

Twee Huizen met Tuin, Erve en Laan, Crispijn- of Broederlaan, 15/119 en 120; trekg. daarboven ƒ 550, verkocht. ƒ 3225,

Een Huis enz., Spuivaart, 5/873; ..... daarboven ƒ 50, opgehouden. " - 2775,

Een Pand enz., Lange Torenstr., 7/255; daarboven ƒ 400, verkocht. " - 3100,

VEILING VAN:

Een Tuin enz., Hartmanslaan, 15/556; " - 2425.

Een dubbel Huis met Tuin enz., noordz. Jan van Loonslaan, 13/680; ..... " - 5000.

Een Huis enz., oostz. Schiekade, 14/418; " - 11,500.

Een Winkelhuis enz. Hoogstraat, 10/96; " - 15,200.

Een Huis enz., Lombardschebrug, 6/22; " - 4700.

Een Winkelhuis enz., Hoogstraat, 11/368; " - 3500,

Een Tuin enz., Waschbleeklaan, 15/11; " - 2300.

Beursberigten.

ROTTERDAM 12 September.

				f. k.	h. k.	gebl. k.
Spanje	Oblig. 3, nu 1½	pCt.		39⅛		
"	Buitenl.	3	"	46⅜		
"	Binnenl. a 6/m.	3	"	46⅛		
Portugal	Obl. 1856/7/9.	3	"	40¾	41	40¾
Rusland	Leening 1840	4	"	78¾		
"	Obl. te Amst.	4½	"	89¼		
"	bij Stiegl. 1855	5	"	95¾		
"	Spoorw. Aand.	5	"	205½		
Oostenr.	Oblig. Metall.	2½	"	23⅝	24	24
"	dito dito	5	"	43¾	44⅛	44⅛
"	dito Nat. Met.	5	"	66½		
"	dito N. te Ams.	5	"	51 13/16	52½	52¼
"	Ad. fl 250 1854		ƒ	196	197	196
"	Priorit. Loten.		ƒ	92		
"	Bank-Actien.		ƒ	648		
Grenada	Obl.	4	"	13¾		
"	Uitgestelde		"	4 15/16		
Griekenl.	Coupons		"	¾		

Oostenrijksche fondsen werden heden aanvankelijk tot dalende prijzen afgegeven, doch bleven einde beurs wederom vaster, met uitgebreiden omzet. Overige soorten in gedrukte stemming.

Het Commité der Effecten-handelaren,
H. A. MARCELIS, *Secretaris.*

Laatste prijzen ten *drie* ure: Nederland, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 62 9/16. Portugal, Obligatien te Londen 1856/59, 3 pc., 40½, 40⅝, 40½. Rusland, Nieuwe 1860, 4½ pc., 89 5/16; dito Spoorweg-Aandeelen ƒ 205. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 23 13/16, 23⅞, 23 13/16; dito Oude, 5 pc., 43¾, 43 13/16, 43¾; dito dito Nationale, 5 pc., 51⅞; Weener Loten 1854, ƒ 195, Prior.-Loten ƒ 92.

AMSTERDAM 12 September.

				f. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.	Werk. Schuld	2½	pCt.	62	62⅛	62⅛
"	dito dito	3	"	75½		
"	dito dito	4	"	97¼	97½	97½
"	Amort. Synd.	3½	"	91½		
"	Hand. Maats.	4½	"	128⅞	129¼	128⅞
"	O. L. Leening	4	"	95¾		
"	Holl. Sp.	4½	"			
"	Rijn-Spoorw.	4½	"			
"	M. van Weld.	4	"			
België	Cert. *Rothsch.*	2½	"	51¾		
Frankrijk	Certificaten	3	"			
Spanje	Buitenlands	1½	"	38 15/16	39	
"	dito	3	"	46⅞	47	
"	Binn. a ƒ 6000	3	"	45⅞	45 15/16	45 15/16
"	Amort. Schuld			21¾	22¼	22⅛
"	Bew. v. Coup.					
Portugal	Obligatien	3	pCt.	42⅜	42½	42½
"	dito 1856/59.	3	"	40¾	41	40¾
"	dito Uitgest.					
Rusland	Ob. *Hope en C.*	5	"	100⅞		
"	dito 1828/29.	5	"	100½	100¾	
"	Cert. 1831/33	5	"	84½		
"	d.° 1840.	4	"	75½	76½	76½
"	d.° *Stieglitz*	4	"	77		
"	d.° d.° Nieuwe	5	"	86	86¼	86¼
"	d.° d.° 1855, N.	5	"	96		
"	d.° te Lond.	4½	"	90		
"	d.° v. Assign.	6	"	57¼	57½	
"	Inschr. dito	6	"			
Polen	Aand. 1835		ƒ			
"	Obligatien	4	pCt.	77¾	77⅞	77¼
Pruissen	Oblig. 1859.	5	"	101¾		
"	Aand.	3½	"			
Oostenr.	Ob. *Goll en C.*	5	"			
"	d.° dito	4	"			
"	d.° Met. Oude	5	"	43⅜	43½	43 13/16
"	d.° N. te Ams.	5	"	66¼		
"	d.° Nat. Met.	5	"	51 9/16	52	51 13/16
"	d.° Metalliek.	2½	"	23½	23 13/16	23 13/16
"	W. Ad. fl 250	4	"	195	197	197
Brazilië	1824, £ 100	5	"	94⅜		
Equador	£ 100	1	"	11¾	11½	11¾
Venez.	Obligatien	3	"	21½	22⅛	
"	Uitgestelde	1½	"			
Grenada	Obligatien	4	"	13 11/16	13½	13¾
"	Uitgestelde			5	5⅛	
Mexico	Obligatien	3	"	20¼		
Illinois		7	"	89½	90	89¾

Rusland, Cert., 1859, 3 pc., 60¼, 60½, 60½; dito Spoorw. Aand., 5 pc., 204½, 206, 204½; dito N. 4½ pc., 88¾, 89, 88¾. Oostenrijk, Weener Bank-Actien ƒ 642, 646, 646; dito 1860, 5 pc., 385, 387. Philad., Hope en Co., Lr. A, ƒ 98¼; dito dito Lr. B, 101½; Galvest. Spw.-Oblig. 8 pc., 84. Griekenland, 5 pc., 6 11/16, 6¾. Loten 93, 93½.

Peleening 3, Prolongatie 2½, Disconto 3 pc.

Zoowel op de Hollandsche als op de meeste overige vreemde fondsen heeft de herhaalde daling, welke heden voornamelijk in Oostenrijksche fondsen plaats vond, zeer nadeelig gewerkt. In de hoofdsoorten was de omzet vrij levendig. De huidige tweemaandelijksche rescontre in Aandeelen Handel-Maatschappij bragt weinig levendigheid te weeg. De compensatie-koers is bepaald a 129 pct. en de aanstaande rescontre zal zijn op 14 november e. k., waarop ¼—½ pct. is besteed.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 62⅛ a 62⅜. Spanje, 1¾ pc., 38 15/16 a 39; dito Binnenl., 3 pc., 45 15/16. Oostenrijk, Metalliek, 5 pc., 43⅞ a 43 15/16; dito Nation., 5 pc., 52.

LONDEN 11 September.

3 pc. Cons. cont.	93	a	93⅛	3 pc. Peru	74	a	75
id. id. op tijd	93⅛	-	93⅜	4½ pc. id. Urib.	83	-	84
5 pc. Oostenrijk	79	-	82	id. te New-York	83	-	84
dito 1859	—	-	—	3 pc. Portugal	43	-	45
4½ pc. België	95	-	97	5 pc. Rusland	104	-	106
pc. Braz. 1824	99	-	101	4½ pc. idem	93½	-	94½
id. 1829/39	—	-	—	3 pc. idem	63½	-	64½
id. 4½ pc. 1852	86	-	88	3 pc. Spanje	48	-	49
idem 1858	86	-	88	1½ pc. idem	39¾	-	40¼
6 pc. Buen-Ayr.	94	-	98	idem Amort.	22	-	23
6 pc. Chili	102	-	104	id. Cert. Coup.	5¼	-	5¾
3 pc. idem	73	-	75	5 pc. Sardinië	82	-	84
5 pc. Denemark.	98	-	100	6 pc. Turkije	73½	-	74
3 pc. idem	82	-	84	idem Nieuwe	57½	-	57¾
2½ pc. Holland	64	-	66	4 pc. idem	100½	-	101
4 pc. idem	101	-	103	3 pc. Venezuela	23	-	24
Equador	11	-	12	idem Uitgest.	12	-	13
id. Land-warr.	—	-	—	Wissel Amst. krt.	11.14½	a	15
2½ pc. Grenada	15	-	15½	idem 3 m.	11.16½	-	16⅜
id. Uitgestelde	5	-	5¼	idem Rott. 3 m.	11.16½	-	16⅜
3 pc. Mexico	21½	-	22	idem Parijs kort	25.15	-	20
4½ pc. Peru	94	-	95	idem 3 m.	25.37½	-	42½

Bij eene flaauwe stemming waren de omzettingen heden van weinig beteekenis.

PARIJS 11 September.

Frankrijk 3 pc. a contant 67.85, 68; dito op ultimo 67.85, 68; dito 4½ pc. a cont. 95.75; dito op ultimo —; Bank-Actien 2815; Crediet Mob. 678.75, 680, Rusland 4½ pc. 91; dito Spoorw.-Aandeelen 470, Napels 5 pc. —, Spanje 1¾ pc. 39¼; dito buitenl. 3 pc. Oude 47¾ en dito Nieuwe 47¾; dito binnenl. 3 pc. 46⅝; dito Passive 22¾. Oostenrijk 5 pc. 77.

Stille beurs; de 3 pc. Fransche fondsen sloten echter 10 a 15 centimes hooger dan gisteren.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 12 September.

2 maanden.	Kort.
Londen	11.61½	11.68½
d.° 3/m.	11.57½	—
Parijs	55 7/16	55 11/16
d.° 3/m.	55 5/16	
Bordeaux.	55 3/16	55 8/16
Genua	45 3/4	—
Livorno	45 5/8	-
Napels	75½	—
Petersb.	171	—
Hamburg	35 11/16	35 13/16
d.° 3/m.	35	—
Antwerp	—	1⅛ v

6 weken.	Kort.
Frankfort	99⅞	—
Augsburg	99⅛	—
Weenen	85	—
Triest	84 5/8	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 12 September.

2 maanden			Zigt.	
Londen	11.62½	g	11.70	g
Parijs	55 9/16	g	55⅞	g
Bordeaux.	55 3/8	g	—	g
d.° ½ m.	55¾	g	—	g
Genua	45¼	g	—	g
Livorno	45¼	g	—	g
Napels	76	g	—	g
Hamburg	35 11/16	g	35 15/16	p
8 maanden.			Zigt.	
Madrid	240	g	—	g
Cadix	241	g	—	g
Sevilla	237	g	—	g
Bilbao	238	g	—	g
Lissabon	40¼	g	—	g
Porto	41	g	—	g
Peterab.	170	g	—	g
6 weken.			Zigt.	
Weenen	88	p	—	g
Augsburg	99	g	—	g
Frankfort	99¼	g	—	g

Rotterdam 3.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 12 September.

SUIKER. Heden werden verkocht 841 krjs. Java ex Hendrina, tot geheimen prijs.

TABAK. Heden werden verkocht 26 en 24 v. Maryland ex Arizone, en werd de verkoop bekend van 27 vaten Maryland ex Admiral en 20 v. dito ex Ellen Stewart.

SCHIEDAM 12 September.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 14.75.
JENEVER, " " " " " - 20.25.
AMST. PROEF " " " " " - 21.50.
Alles zonder de belasting.
SPOELING per Ketel ..... ƒ 0.60.

AMSTERDAM 12 September.

TIN. Heden zijn afgedaan 300 bl. Banca tot ƒ 80.

KAAS. Goudsche geschept ƒ 12 a ƒ 13.

GRANEN. Tarwe zonder handel. Rogge in een doen: 125/126 ℔ Pruiss. ƒ 213, ƒ 216; 121 ℔ Galatz ƒ 190 bij partij; 115 ℔ Petersb. ƒ 174; op levering in Oct. ƒ 174, ƒ 175; Mei ƒ 180, ƒ 179; Maart ƒ 178. Gerst en Haver zonder handel. Boekweit lager afgegeven: 120 ℔ N. Goorsche ƒ 235.

ZADEN enz. Koolzaad £ 1 hooger: Ruckham £ 12⅜; op 9 v. Olie te lev. in April £ 75½; Sept. en Oct. £ 73. Raapolie op 6/w. ƒ 42½; vlieg. ƒ 41¼; 1 Oct. ƒ 41¼, ƒ 41½, ƒ 41; 1 Nov. ƒ 42, ƒ 42⅛, ƒ 41⅞; 1 Dec. ƒ 42½; 1 Mei ƒ 42¾. Lijnolie op 6/w, ƒ 31¼; vlieg. ƒ 30; 1 Oct. ƒ 30½; 1 Nov. ƒ 31; 1 Dec. ƒ 31¼. Hennepolie op 6/w, ƒ 39¼. Raapkoeken per 1040 stuks ƒ 72 a ƒ 76. Lijnkoeken per 104 stuks ƒ 11 a ƒ 14.

VEE. Kalveren 1ste kwal. ƒ 60 a ƒ 80; 2de kwal. ƒ 50 a ƒ 70; 3de kwal. ƒ 40 a ƒ 60; Schapen ƒ 28 a ƒ 34; Varkens 52 a 56 c. per Ned. ℔.

GRONINGEN 11 September.

GRANEN. ZADEN enz. Tarwe zeer weinig ter veil en van benoodigden nagenoeg vorige prijzen bedongen: 126 a 128 ℔ Oml. Roode ƒ 11.50, ƒ 11.60 a ƒ 11.75, ƒ 11.85. Jarige Rogge bij gerijven tot vorige prijzen, de nieuwe 10 c. verhoogd: 120 a 123 ℔ Inl. en Pruiss. ƒ 6.60 a ƒ 6.90; 113 a 116 ℔ N. Inl. ƒ 5.30 a ƒ 5.70. Boekweit door schaarschheid 10 c. hooger verkocht: 110 a 113 ℔ N. Grijze Zand ƒ 6 a ƒ 6.50; 110 a 113 ℔ N. Zwarte dito ƒ 5.80 a ƒ 6.30. Gerst wat meer ter veil en tot 10 c. verlaging is alles wat in redelijke kwaliteit ter veil was coulant opgeruimd: 93, 96 a 99 ℔ N. Winter ƒ 4.30, ƒ 4.35, ƒ 4.70, ƒ 4.75 a ƒ 5.15, ƒ 5.20. Van N. Dikke en Zwarte Haver waren eenige partijtjes ter markt, welke tot de verlaagde notering zijn afgegeven: oude Witte Voer niet aan: 75, 78, 82 a 85 ℔ N. Dikke Brouw ƒ 3.65, ƒ 3.85, ƒ 4.05 a ƒ 4.25; 65, 68 a 72 ℔ Nieuwe Zwarte Voer ƒ 3.10, ƒ 3.40 a ƒ 3.70. Paardenboonen meer gevraagd, maar bijna niet ter veil. Gort niet driftiger, puik ƒ 10 tot ƒ 10.75 en Parel per 100 Ned. ℔ ƒ 13.25 a ƒ 18. Koolzaad nog ongeveer 160 last ter veil en ging tot nagenoeg vorige prijzen iets beter van de hand, het beste ƒ 12.25 a ƒ 12.50 en de mindere soort ƒ 8 a ƒ 11.25. Raapolie ƒ 39. Lijnolie ƒ 29.25. Raapkoeken ƒ 76.

LONDEN 11 September.

SUIKER. W.-I. in goede vraag tot vaste prijzen; de verkoopen bedragen 1288 v. Inferieur Madras en midd. Mauritius 3 d. lager. Havana n.° 14 a 15, 45/, n.° 11 dito 28/, Manilla 38/, Barbados iets hooger, Bengaal vast, midd. a good Bally 45/ a 46/, goed blond Gurpatta 43/ a 43/6. Madras bruin 32/6 a 34/6, gem. a goed midd. geel 34/6 a 37, Date 30/ a 32/6. Geraffin. vast, bruine Lompen 50/. — RUM. Mauritius 1/6, Jamaica 3/9, Demerary 1/10. — KOFFIJ. Native Ceylon gevraagd en iets beter; goed en mooi ord. 62/6 a 64/, bruine 53/6, triage 35/ a 38/6, Jamaica van 72/ a 77/ opgehouden, Rio 49/ a 54/. — THEE stil. — RIJST stil, Madras 10/6 a 11/6. — SAGO stil, midd. bruin 16/6. — KATOEN vast met veel handel; heden werden 2600 b. omgezet. — SALPETER. Bombay vast 36/6 a 37/6, Bengaal 41/. — SCHELLAK vast. — GUTTA PERCHA a 1/8 per ℔ opgehouden. — HOP slap. — LIJNZAAD vast; Calcutta zeilende a 54/ verkocht. Berdianski 54/. — OLIEN. Lijn- stil a 30/, Raap- slap, Engelsche 43/, vreemde 43/6, blanke 45/ a 45/6 en vreemde 46/6 a 47/, Cocos- en Palm- als voren, Gingelli 42/, Terpentijn- vast 31/6 a 32/. — TALK vast loco 52/, Oct./Dec. 52/ a 52/3, Dec. 52/6, Jan./Maart 52/9 a 53/. — CACAO. Trinidad 69/ a 70/, Grenada 62/ a 62/6. — IJzer. Schotsch Pig stil 51/3.

LIVERPOOL 10 September.

SUIKER stil en prijzen zonder verandering; Gurpat Date a 43/, Melassen 19/6. — In RUM of KOFFIJ gi niets om. — RIJST. 10,000 b. Aracan goede oude Ne zijn a 10/9 omgezet. — RAAPZAAD. 2000 b. Bombay a 60/ verkocht. — HENNEP. 400 b. Manilla a £ 23. en 100 b. SAGOMEEL infer. a 15/6.

ANTWERPEN 11 September.

GRANEN zonder verandering. Oostzeesche Tarwe ƒ 14 Vriessche Gerst ƒ 7⅛. Rogge flaauw. — OLIEZADEN Memel Lijnzaad ƒ 11⅞, Taganrog ƒ 12⅞, Koolzaad slap. HOP kalm, 1859 Aalst a fr. 140 aangeboden. — NITRAT DE SODA. 20,000 kil. zijn a ƒ 8¾ verkocht. — RIJST 200 b. Aracan en 200 b. Moulmain zijn tot vaste prijze verkocht. — SUIKER, Ruwe. 113 k. blond Havana zij heden tot onbekende prijzen verhandeld. — TABAK. Do de ongunstige berigten omtrent den oogst in Amerika zoowel als in verscheidene Tabak producerende landen Europa, was het artikel vast. Er zijn in de laatste dage ca. 400 v. Kentucky verkocht, gedeeltelijk voor speculati

TRIEST 7 September.

SUIKER. 50 t. Geraffineerd, 40 tierç. en 203 vtjs. Holl. Crushed loco zijn van fl. 26.50 a 28 verkocht. 27 t. zeilende dito a ƒ 26¾. — KOFFIJ vast met v vraag; Rio fr. 47.50 a 51.50, St. Domingo fr. 50 a 51½. SPECERIJEN. Peper iets hooger, Sumatra fl. 32 a 33.5 Cassia Lignea fl. 72. — GRANEN vast met veel handel. VRUCHTEN. Rozijnen vast. Krenten zonder verandering Men noteert: Smyrna Vijgen fl. 18 a 24; Amandele Zoete, fl. 34 a 37; Rozijnen, roode Jerli, fl. 18 a 19; di oude Smyrna fl. 9 a 10; dito nieuwe dito fl. 27 a 2 Krenten, Moree en Isole, fl. 11 a 14; Arabische Go fl. 26 a 29. — OLIJFOLIE. Abruzzen en Pouile mi-fi en fine fl. 42 a 43, Pouille mi-fine en fine fl. 52 a 5

HAMBURG 11 September.

KOFFIJ vast doch stil, wegens gebrek aan offerte. ZINK stil. — RAAPOLIE per Oct. 26.4, per Mei 27.4. GRANEN. Tarwe in loco zeer stil; af buitenl. zond handel; per voorjaar af Holstein 129/130 ℔ 128 rth. bc gevraagd, 126 geboden. Rogge in loco flaauw; af Konings 80 ℔ per Sept./Oct. tot 77/78 rth. bco. aangeboden iets lager te koopen.

RIGA 25 Augustus/6 September.

Door de vele regen die in de laatste dagen gevallen is het te vreezen dat er slechts een klein gewas LIJNZAAD zal zijn. — VLAS met weinig handel. HENNEP niet gevraagd. — GRANEN vast, doch door d lagere berigten uit het buitenland gaat er weinig in om Rogge 116/117 ℔ Courland r. 98. Russische per M 116/117 ℔ r. 94. Haver met weinig voorraad in de eers hand 76/77 ℔ r. 85 gevraagd. In Gerst en Tarwe ga niets om. — VRACHTEN. Voor Hout naar Antwerpen 5 a 5½ sols. — WISSEL op Amsterdam 175¾.

GENUA 8 September.

KOFFIJ vast; St. Domingo a fr. 80 verkocht en Mok a fr. 118. — SUIKER zeer vast; Havana blond fr. 41 m 4 pc. disconto. Geraffineerd. Antwerpen RB. fr. 40 m 8½ pc. disconto. — OLIJFOLIE; de verkoopen zijn ge durende de afgeloopen week niet zeer belangrijk geweest dezelve bedroegen 1090 vtjs.; men noteert Riv. Pon. eetbar fr. 84 a 88, Riv. Levant eetbare fr. 84, Sardinisch eetbare fr. 86.

CORFU 4 September.

OLIJFOLIE vast, niettegenstaande het vooruitzigt gunsti is voor den oogst. Verscheidene partijen zijn gecontracteer om in Februarij te leveren a 12½ tall per vaatje.

SMYRNA 1 September.

OPIUM P. 163 per ocque. — MEEKRAP P. 256 a 27 per quint. — SUIKER hooger. Holl. Geraffin. P. 270 a 27 per quint. — VRUCHTEN met veel aanvoer. Vijge P. 90; pulke soorten P. 115 a 140, Sultana Rozijn P. a P. 5¼. De berigten van Samos houden in dat Rood Rozijn a P. 60 te koop is; men biedt P. 55; Zwart Thyra Rozijn P. 55; men verwacht echter dat de pri tot P. 50 zal dalen.

NEW-YORK 1 September.

GRANEN stil doch vast. — PROVISIEN vast.

NEW-ORLEANS 31 Augustus.

KATOEN vast. Middl. 10⅝ a 10¾. De verkoopen gedu rende de week bedragen 14,000 b. en de aanvoeren 19,000 b

MONTREAL 1 September.

GRANEN. In Meel ging veel om; n.° 1 vast a $ 5.75. Tarwe gevraagd; Chicago $ 1.25, Milwaukie $ 1.30. Andere soorten vast en iets hooger. — ASSCHEN als voren; Pot- $ 5.70, Paarl- $ 5.65 met redelijke aanvoeren.

BATAVIA 24 Julij.

KOFFIJ ƒ 34.50. — SUIKER n.° 16 ƒ 16. — RIJST. Blanke ƒ 142, Carga ƒ 115 a ƒ 130. — GOM ELASTIEK ƒ 107. — VRACHTEN ƒ 70 a ƒ 75. — WISSELKOERS Op Nederland ƒ 100 a ƒ 102¼, Gouvernementswissel ƒ 102

STAAT van Koffij en Suiker,

op de zes Hoofdmarkten van Europa.

KOFFIJ.

Voorraad qn. op 1 September der drie laatste jaren.

	1858.	1859.	1860.
Holland	979,000	851,000	630,000
Antwerpen	73,000	54,000	49,000
Hamburg	175,000	135,000	80,000
Triest	74,000	26,000	37,000
Havre	56,000	91,000	109,000
Engeland	238,000	158,000	155,000
Totaal	1,595,000	1,305,000	1,060,000
		1859.	1860.
Aanvoer qn. gedurende 8 maanden: Holland		806,000	728,000
Antwerpen		211,000	192,000
Hamburg		585,000	689,000
Triest		113,000	156,000
Havre		324,000	376,000
Engeland		317,000	405,000
Aanvoer		2,356,000	2,468,000
Voorraad op 1 Januarij		1,195,000	1,045,000
Totaal		3,553,000	3,513,000
Voorraad op 1 September		1,305,000	1,060,000
Aflev. gedurende 8 maand.		2,248,000	2,453,000

SUIKER.

Voorraad qn. op 1 September der drie laatste jaren.

	1858.	1859.	1860.
Holland	320,000	270,000	240,000
Antwerpen	32,000	54,000	12,000
Hamburg	48,000	80,000	120,000
Triest	111,000	110,000	51,000
Havre	17,000	179,000	109,000
Engeland	2,203,000	2,267,000	2,414,000
Totaal	2,731,000	2,960,000	2,946,000
		1859.	1860.
Aanvoer qn. gedurende 8 maanden: Holland		1,525,000	1,615,000
Antwerpen		192,000	115,000
Hamburg		325,000	310,000
Triest		160,000	123,000
Havre		356,000	332,000
Engeland		6,277,000	6,295,000
Aanvoer		8,835,000	8,834,000
Voorraad op